

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2018/2067,**annettu 19 päivänä joulukuuta 2018,****Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY tarkoitettua tietojen todentamisesta ja todentajien akkreditoinnista****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta 13 päivänä lokakuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY⁽¹⁾ sekä erityisesti sen 15 artiklan kolmannen kohdan ja 10 a artiklan toisen kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti, jotta voidaan ottaa huomioon Chicagon yleissopimuksen liitteessä 16 olevassa IV niteessä oleva ympäristönsuojelualan kansainvälisten standardien ja suositeltujen menettelytapojen ensimmäinen painos (First Edition to the International Standards and Recommended Practices, Environmental Protection, Annex 16 to the Convention on International Civil Aviation, Volume IV, Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation – CORSIA), joka koskee kansainvälisen lentoliikenteen päästöhyvitysjärjestelmää ja joka hyväksyttiin Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) neuvoston 214. istunnon kymmenennessä kokouksessa 27 päivänä kesäkuuta 2018 ja jota on tarkoitettu soveltaa vuodesta 2019 alkaen.
- (2) Todentajien akkreditointia koskeva yleinen sääntökehys on tarpeen sen varmistamiseksi, että komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066⁽²⁾ mukaisesti toimitettavien toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitysten todentamisesta unionin kasvihuonekaasujen päästökauppajärjestelmässä vastaavat todentajat, joilla on tekninen pätevyys suorittaa annettu tehtävä riippumattomasti ja puolueettomasti sekä noudattaen tässä asetuksessa vahvistettuja vaatimuksia ja periaatteita.
- (3) Komission asetuksen (EU) N:o 600/2012⁽³⁾ soveltamisesta saatu kokemus on osoittanut, että on tarpeen parantaa, selkeyttää ja yksinkertaistaa akkreditointi- ja todentamissääntöjä, jotta voidaan edelleen yhdenmukaistaa ja tehostaa järjestelmää. Asetukseen (EU) N:o 600/2012 on siksi tehtävä useita muutoksia. Mainittu asetus olisi selkeyden vuoksi korvattava.
- (4) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/123/EY⁽⁴⁾ vahvistetaan yleinen kehys, jolla helpotetaan palvelujen ja palveluntarjoajien vapaata liikkuvuutta unionissa siten, että samalla taataan palvelujen korkea laatu. Yhdenmukaistamalla unionin päästökauppajärjestelmään liittyviä akkreditointi- ja todentamissääntöjä unionin laajuisesti pyritään edistämään todentajien kilpailumarkkinoita ja varmistamaan samalla avoimuus ja tiedotus toiminnanharjoittajien ja ilma-aluksen käyttäjien varten.
- (5) Direktiivin 2003/87/EY 15 artiklan täytäntöönpanon yhteydessä on tarpeen varmistaa synergia seuraavien välillä: akkreditointia koskeva kattava kehys, joka perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 765/2008⁽⁵⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 768/2008/EY⁽⁶⁾ asiaa koskeviin säännöksiin, ja unionin kasvihuonekaasujen päästökauppajärjestelmän erityispiirteet ja vaatimukset, jotka ovat olennaisia direktiivin 2003/87/EY tehokkaan täytäntöönpanon kannalta. Asetusta (EY) N:o 765/2008 olisi jatkossakin sovellettava niihin todentajien akkreditoinnin näkökohtiin, joita tässä asetuksessa ei käsitellä. Erityisesti olisi varmistettava, että tapauksessa, jossa jäsenvaltion asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaisesti nimeämä kansallinen

⁽¹⁾ EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32.

⁽²⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/2066, annettu 19 päivänä joulukuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY tarkoitettua kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailusta ja raportoinnista ja komission asetuksen (EU) N:o 601/2012 muuttamisesta (katso tämän virallisen lehden sivu 1).

⁽³⁾ Komission asetus (EU) N:o 600/2012, annettu 21 päivänä kesäkuuta 2012, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY tarkoitettua kasvihuonekaasupäästöraporttien ja tonnikilometriraporttien todentamisesta ja todentajien akkreditoinnista (EUVL L 181, 12.7.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 765/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 30).

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 768/2008/EY, tehty 9 päivänä heinäkuuta 2008, tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvistä yhteisistä puiteista ja neuvoston päätöksen 93/465/ETY kumoamisesta (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 82).

viranomainen noudattaa jäsenvaltion sisäisten käytänteiden vuoksi vaihtoehtoista akkreditointimenettelyä, erityisesti luonnollisten henkilöiden sertifiointista todentajiksi, kyseinen jäsenvaltio toimittaa asiakirjatodisteet siitä, että kyseisen viranomaisen uskottavuuden taso on sama kuin niiden kansallisten akkreditointielinten, jotka ovat onnistuneesti läpäisseet kyseisen asetuksen 14 artiklan mukaisesti tunnustaman elimen järjestämän vertaisarvioinnin.

- (6) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1221/2009 ⁽¹⁾ säädetään riippumattomasta ja puolueettomasta ympäristötodentajien akkreditointi- tai toimilupajärjestelmästä. Johdonmukaisuussyistä ja jäsenvaltioille ja talouden toimijoille aiheutuvien hallinnollisten rasitteiden vähentämiseksi on aiheellista ottaa huomioon synergia mainitun asetuksen ja tämän asetuksen välillä.
- (7) Todentamis- ja akkreditointijärjestelmässä olisi vältettävä tarpeetonta päällekkäisyyttä muiden unionin oikeudellisten välineiden nojalla perustettujen menettelyjen ja organisaatioiden kanssa, koska siitä aiheutuisi lisärasitteita jäsenvaltioille tai talouden toimijoille. Tämän vuoksi on aiheellista hyödyntää parhaita käytäntöjä, jotka ovat tulosta niiden yhdenmukaistettujen standardien soveltamisesta, jotka Euroopan standardointikomitea (CEN) on hyväksynyt komission Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1025/2012 ⁽²⁾ nojalla tekemän pyynnön perusteella. Tällainen standardi on muun muassa yhdenmukaistettu standardi vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksia akkreditoiville laitoksille asetetuista yleisistä vaatimuksista ja yhdenmukaistettu standardi kasvihuonekaasujen validointi- ja todentamiselimiä koskevista akkreditointiin tai muuhun tunnustamiseen tarvittavista vaatimuksista. Näiden standardien viitetiedot on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sekä asiakirjassa EA-6/03 ja muissa Euroopan akkreditointielinten yhteistyöjärjestön tai muiden elinten laatimissa asiakirjoissa.
- (8) Vahvistettaessa yhdenmukaistettuja sääntöjä toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitysten todentamista ja todentajien akkreditointia varten on varmistettava, etteivät rasitteet, jotka kohdistuvat toiminnanharjoittajiin, joiden vuotuiset hiilidioksidipäästöt ovat vähäiset, ilma-aluksen käyttäjiin, jotka täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 perusteella katsotaan vähäisten päästöjen aiheuttajiksi, sekä jäsenvaltioiden käytettävissä oleviin resursseihin, ole kohtuuttomia tavoiteltuihin päämääriin nähden.
- (9) Jotta voidaan hyödyntää synergioita parhaalla mahdollisella tavalla ja ottaa huomioon se, miten tärkeää on todentaa tiedot, jotka muodostavat perustan ennakolta asetettujen vertailuarvojen päivittämiseksi ja laitoksille maksutta jaettavien päästöoikeuksien määrittämiseksi, on aiheellista sisällyttää päästöoikeuksien yhdenmukaistettua maksutta tapahtuvaa jakoa koskevien unionin laajuisten siirtymäsäännösten määrittämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan mukaisesti 19 päivänä joulukuuta 2018 annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) .../... ⁽³⁾ vaaditut perustietoselvityksiä ja uusien osallistujien tietoselvityksiä koskevat todentamisäännöt osaksi todentajien todentamista ja akkreditointia koskevia yhdenmukaistettuja sääntöjä.
- (10) Direktiivin 2003/87/EY 27 artiklan mukaisesti jäsenvaltiot voivat jättää unionin päästökauppajärjestelmän ulkopuolelle pienet laitokset, jos niihin sovelletaan vastaavia toimenpiteitä, edellyttäen että kyseisessä artiklassa esitetyt edellytykset täyttyvät. Direktiivin 2003/87/EY 27 artiklan mukaisesti jäsenvaltiot voivat jättää unionin päästökauppajärjestelmän ulkopuolelle laitokset, joiden päästöt ovat alle 2 500 tonnia, edellyttäen että kyseisessä artiklassa esitetyt edellytykset täyttyvät. Tätä asetusta ei tulisi soveltaa suoraan edellä mainittuihin laitoksiin, jotka on jätetty unionin järjestelmän ulkopuolelle direktiivin 2003/87/EY 27 tai 27 a artiklan nojalla, paitsi jos kyseessä oleva jäsenvaltio päättää, että tätä asetusta olisi sovellettava.
- (11) Direktiivin 2003/87/EY liitteessä V esitettyjen periaatteiden mukaisesti todentajan olisi tehtävä toimipaikkakäynti, jotta voidaan tarkistaa asianomaisen laitoksen tai ilma-aluksen käyttäjän rajat, arvioida mittauslaitteiden ja tarkkailujärjestelmien toimivuutta, tehdä haastatteluja ja toteuttaa muita toimia. Todentajan toimipaikkakäynnistä olisi luovuttava ainoastaan erityistapauksissa.
- (12) Direktiivin 2003/87/EY liitteessä V esitettyjen periaatteiden mukaisesti todentajan olisi sovellettava riskeihin perustuvaa lähestymistapaa siten, että tavoitteena on saada aikaan todentajan lausunto, jolla voidaan taata kohtuullinen varmuus siitä, että kokonaispäästöjen tai tonnikipäivien kokonaismäärää ei ole raportoitu olennaisesti väärin ja selvitys voidaan todentaa tyydyttäväksi. Varmuuden tason olisi perustuttava todentamisen

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1221/2009, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) ja asetuksen (EY) N:o 761/2001 ja komission päätösten 2001/681/EY ja 2006/193/EY kumoamisesta (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1025/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, eurooppalaisesta standardoinnista, neuvoston direktiivien 89/686/ETY ja 93/15/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/9/EY, 94/25/EY, 95/16/EY, 97/23/EY, 98/34/EY, 2004/22/EY, 2007/23/EY, 2009/23/EY ja 2009/105/EY muuttamisesta ja neuvoston päätöksen 87/95/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1673/2006/EY kumoamisesta (EUVL L 316, 14.11.2012, s. 12).

⁽³⁾ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

aikana suoritettujen todentamistoimien perusteellisuuteen ja yksityiskohtaisuuteen sekä todentajan lausunnon sanamuotoon. Jos todentamisprosessin aikana saadut havainnot ja tiedot sitä edellyttävät, todentajan olisi oltava velvollinen mukauttamaan yhtä tai useampaa toimintoa todentamisprosessissa siten, että täytetään kohtuullisen varmuuden vaatimukset.

- (13) Jotta voidaan välttää epäselvyys toimivaltaisen viranomaisen ja todentajan rooleista, todentamisen suorittavan todentajan vastuut olisi määritettävä selvästi. Todentajan olisi otettava toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä tarkkailusuunnitelma vertailukohdaksi ja arvioitava, onko suunnitelma ja siinä esitetyt menettelyt toteutettu oikein. Jos todentaja havaitsee vaatimustenvastaisuuden, joka liittyy täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2018/2066, todentajan vastuulle olisi kuuluttava tällaisesta vaatimustenvastaisuudesta raportointinen todentamisraportissa.
- (14) Toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen tosiasiallinen todentaminen on mahdollista ainoastaan, jos todentaja ymmärtää täysin toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän toimintaa. Todentajan olisi suoritettava pyydetty todentamistoimet ainoastaan sen jälkeen, kun se on alustavan arvioinnin perusteella vakuuttunut siitä, että se on pätevä suorittamaan ne. Todentamistoimien korkean tason varmistamiseksi olisi laadittava yhdenmukaiset säännöt, jotka koskevat alustavaa arviointia, jossa määritetään, onko todentaja pätevä, riippumaton ja puolueeton suorittamaan vaaditut todentamistoimet tässä asetuksessa asetettujen sääntöjen ja periaatteiden mukaisesti.
- (15) Asian kannalta olennaisten tietojen toimittaminen toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän ja todentajan välillä on tärkeää todentamisprosessin eri osissa, erityisesti sopimusta edeltävässä vaiheessa, todentajan suorittaessa strategista analyysiä sekä koko todentamisen ajan. On tarpeen vahvistaa yhdenmukaiset vaatimukset, joilla ohjataan tietojen toimittamista toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän ja todentajan välillä kaiken aikaa.
- (16) Kaikki todentamistoimet todentamisprosessissa liittyvät toisiinsa, ja niiden päättyessä todentajan olisi laadittava todentamisraportti, joka sisältää todentajan lausunnon, joka vastaa todentamisarvioinnin tulosta. Olisi vahvistettava yhdenmukaiset vaatimukset todentamisraportteja ja todentamistoimien suorittamista varten sen varmistamiseksi, että todentamisraportit ja todentamistoimet jäsenvaltioissa täyttävät samat standardit.
- (17) Todentamisprosessin olennainen osa on analyysi siitä, miten todennäköisesti raportoiduissa tiedoissa on väärintulkintoja, jotka saattaisivat olla olennaisia, ja tämä analyysi määrittää sen, miten todentajan olisi suoritettava todentamistoimet. Kunkin osan todentamisprosessissa on sen vuoksi liityttävä vahvasti näitä väärintulkintoja koskevien riskien analyysin tuloksiin.
- (18) Olisi säädettävä erityisesti ilma-aluksen käyttäjien sekä niiden toiminnanharjoittajien selvityksen todentamisesta, joihin sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/31/EY⁽¹⁾.
- (19) Direktiivin 2003/87/EY täytäntöönpanon kannalta on olennaista, että toiminnanharjoittaja ja ilma-aluksen käyttäjä raportoivat kasvihuonekaasujen päästöistä oikein ja tehokkaasti. Jotta voidaan varmistaa tarkkailu- ja raportointiprosessin moitteeton toiminta, toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tuloksia olisi jatkuvasti parannettava todentajan suorittamien todentamistoimien yhteydessä.
- (20) Todentamistoimien toteuttaminen ja todentamisraporttien laatiminen tulisi antaa ainoastaan sellaisten todentajien ja niiden henkilöstön jäsenten tehtäväksi, jotka ovat päteviä. Todentajien olisi luotava sisäiset prosessit, joilla varmistetaan, että kaikki todentamistoimiin osallistuvat henkilöstön jäsenet ovat päteviä suorittamaan heille annettua tehtävää, ja parannettava näitä prosesseja jatkuvasti. Arviointiperusteiden, joiden avulla määritetään todentajan pätevyys, olisi oltava samat kaikissa jäsenvaltioissa ja niiden olisi oltava todennettavissa, puolueettomia ja avoimia.
- (21) Asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaisesti perustetulla kansallisella akkreditointielimellä olisi oltava valtuudet akkreditoida ja antaa velvoittava lausunto tämän asetuksen mukaisia todentamistoimia suorittavan todentajan pätevydestä, vahvistaa hallinnollisia toimenpiteitä sekä huolehtia todentajien valvonnasta.
- (22) Asiakirjamalleilla ja erityisillä tiedostomuodoilla, joita todentajien on määrä käyttää, edistetään yhdenmukaisuutta jäsenvaltioiden välillä ja vältetään eriävät lähestymistavat. Todentajien olisi käytettävä komission laatimia asiakirjamalleja tai erityisiä tiedostomuotoja. Jos jokin jäsenvaltio on kehittänyt kansallisia asiakirjamalleja tai tiedostomuotoeritelmiä, näiden olisi sisällettävä vähintään samat seikat, jotka sisältyvät komission laatimiin malleihin, jotta lähestymistavat ovat yhdenmukaiset.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/31/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, hiilidioksidin geologisesta varastoinnista ja neuvoston direktiivin 85/337/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2000/60/EY, 2001/80/EY, 2004/35/EY, 2006/12/EY ja 2008/1/EY ja asetuksen (EY) N:o 1013/2006 muuttamisesta (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 114).

- (23) Jäsenvaltion, joka katsoo, että kansallisen akkreditoitilaitoksen perustaminen tai akkreditoitintoimien toteuttaminen ei ole jäsenvaltion kannalta taloudellisesti järkevää tai kestävä, olisi voitava käyttää jonkin toisen jäsenvaltion kansallista akkreditointielintä. Ainoastaan sellaisilla kansallisilla akkreditointielimillä, jotka ovat läpäisseet onnistuneesti asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan perusteella tunnustetun elimen järjestämän vertaisarvioinnin, olisi oltava lupa suorittaa tämän asetuksen mukaisia akkreditoitintoimintoja.
- (24) Kansallisten akkreditointielinten, jotka osoittavat noudattavansa tätä asetusta ja jotka ovat onnistuneesti läpäisseet asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan perusteella tunnustetun elimen järjestämän vertaisarvioinnin, olisi katsottava täyttävän kansallisille akkreditointielimille asetetut menettelyä koskevat vaatimukset, kuten vaatimukset, jotka koskevat kansallisen akkreditointielimen rakennetta, pätevyysprosessin perustamista, tarvittavien menettelyjen ja hallintojärjestelmän perustamista sekä järjestelyitä hankittujen tietojen luottamuksellisuuden säilyttämiseksi. Lisäksi ne olisi jätettävä uuden vertaisarvioinnin ulkopuolelle tämän asetuksen tultua voimaan. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/4/EY⁽¹⁾ mukaisesti ympäristötiedot, jotka sisältyvät viranomaisten hallussa oleviin toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän todennettuihin selvityksiin, olisi avoimuuden vuoksi julkistettava tiettyjen salassapitovaatimusten rajoissa.
- (25) Tehokas yhteistyö kansallisten akkreditointielinten tai tarvittaessa muiden kansallisten viranomaisten ja toimivaltaisten viranomaisten välillä on olennaista kasvihuonekaasujen päästökauppajärjestelmän toiminnan sekä todentamisen laadun valvonnan kannalta. Avoimuuden vuoksi on tarpeen varmistaa, että kansalliset akkreditointielimet tai tarvittaessa muut kansalliset viranomaiset ja toimivaltaiset viranomaiset luovat tehokkaat tiedonvaihtomenettelyt. Toimivaltaisten viranomaisten välisessä sekä toimivaltaisten viranomaisten ja kansallisten akkreditointielinten tai muiden kansallisten viranomaisten välisessä tietojenvaihdossa olisi taattava mahdollisimman hyvin salassapitovelvollisuus ja ammattisalaisuus ja siihen olisi sovellettava kansallista luottamuksellisuutta koskevaa lainsäädäntöä.
- (26) Tähän asetukseen sisältyy akkreditointia ja todentamista koskevia parannuksia, joissa otetaan osittain huomioon Chicagon yleissopimuksen liitteessä 16 olevassa IV niteessä oleva ympäristönsuojelualan kansainvälisten standardien ja suositeltujen menettelytapojen ensimmäinen painos (*First Edition to the International Standards and Recommended Practices, Environmental Protection, Annex 16 to the Convention on International Civil Aviation, Volume IV, Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation* – CORSIA), joka koskee kansainvälisen lentoliikenteen päästöhyvitysjärjestelmää ja joka hyväksyttiin Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) neuvoston 214. istunnon kymmenennessä kokouksessa 27 päivänä kesäkuuta 2018. Myös asetusta, joka koskee Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/87/EY tarkoitettua kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailua ja raportointia, muutetaan parhaillaan, jotta voidaan ottaa huomioon kansainvälisten standardien ja suositeltujen menettelytapojen ensimmäinen painos. Näitä kahta välinettä myös täydennetään parhaillaan direktiivin 2003/87/EY 28 c artiklaan perustuvalla delegoidulla säädöksellä.
- (27) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat ilmastonmuutoskomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan säännökset direktiivin 2003/87/EY mukaisesti toimitettujen selvitysten todentamisesta sekä todentajien akkreditoinnista ja valvonnasta.

Tässä asetuksessa myös täsmennetään säännöksiä, jotka koskevat todentajien vastavuoroista tunnustamista ja kansallisten akkreditointielinten vertaisarviointia direktiivin 2003/87/EY 15 artiklan nojalla, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EY) N:o 765/2008 soveltamista.

2 artikla

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan, kun todennetaan 1 päivästä tammikuuta 2019 alkaen aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä ja tonnikilometritietoja, joista raportoidaan direktiivin 2003/87/EY 14 artiklan mukaisesti, ja tietoja, jotka ovat merkityksellisiä ennakolta asetettujen vertailuarvojen päivittämisen ja laitoksille maksutta jaettavien päästöoikeuksien määrittämisen kannalta.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/4/EY, annettu 28 päivänä tammikuuta 2003, ympäristötiedon julkisesta saatavuudesta ja neuvoston direktiivin 90/313/ETY kumoamisesta (EUVL L 41, 14.2.2003, s. 26).

3 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan direktiivin 2003/87/EY 3 artiklassa ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 3 artiklassa säädettyjen määritelmien lisäksi seuraavia määritelmiä:

- 1) "havaintoriskillä" tarkoitetaan riskiä siitä, ettei todentaja havaitse olennaista väärintulkintaa;
- 2) "akkreditoinnilla" tarkoitetaan kansallisen akkreditointielimen antamaa todistusta siitä, että todentaja täyttää asetuksen (EY) N:o 765/2008 2 artiklan 9 kohdassa tarkoitetuissa yhdenmukaistetuissa standardeissa esitetyt vaatimukset ja tässä asetuksessa asetetut vaatimukset, jotka koskevat toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamista tämän asetuksen nojalla;
- 3) "todentajalla" tarkoitetaan oikeushenkilöä tai muuta oikeussubjektia, joka toteuttaa todentamistoimia tämän asetuksen nojalla ja joka todentamisraportin antamisen hetkellä on kansallisen akkreditointielimen asetuksen (EY) N:o 765/2008 ja tämän asetuksen nojalla akkreditoima, tai luonnollista henkilöä, joka on muutoin valtuutettu, sanotun kuitenkin rajoittamatta mainitun asetuksen 5 artiklan 2 kohdan soveltamista;
- 4) "todentamisella" tarkoitetaan todentajan toteuttamia toimia todentamisraportin antamiseksi tämän asetuksen nojalla;
- 5) "väärintulkinnalla" tarkoitetaan puutteellisuutta, totuudenvastaisuutta tai virhettä toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen tiedoissa, lukuun ottamatta epävarmuutta, joka sallitaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla;
- 6) "olennaisella väärintulkinnalla" tarkoitetaan väärintulkintaa, joka todentajan arvion mukaan erillään tai yhdessä muiden väärintulkintojen kanssa ylittää olennaisuustason tai voisi vaikuttaa siihen, miten päästökauppaviranomainen tarkastelee toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitystä;
- 7) "toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksellä" tarkoitetaan vuotuista päästöselvitystä, jonka toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä toimittaa direktiivin 2003/87/EY 14 artiklan 3 kohdan mukaisesti, tonnikilometriselvitystä, jonka ilma-aluksen käyttäjä toimittaa päästöoikeuksien jakamista koskevaa hakemusta varten mainitun direktiivin 3 e ja 3 f artiklan mukaisesti, perustietoselvitystä, jonka toiminnanharjoittaja toimittaa delegoidun asetuksen (EU) .../... 4 artiklan 2 kohdan nojalla, tai tietoselvitystä, jonka toiminnanharjoittaja toimittaa mainitun asetuksen 5 artiklan 2 kohdan nojalla;
- 8) "akkreditoinnin pätevyysalueella" tarkoitetaan liitteessä I tarkoitettuja toimintoja, joille akkreditointia haetaan tai joille se on myönnetty;
- 9) "pätevyydellä" tarkoitetaan kykyä soveltaa tietoa ja taitoja jonkin toiminnon suorittamiseen;
- 10) "olennaisuustasolla" tarkoitetaan kvantitatiivista kynnysarvoa tai rajakohtaa, jonka ylittävät väärintulkinnat, olivatpa ne erikseen tai yhdessä muiden väärintulkintojen kanssa, todentaja katsoo olennaisiksi;
- 11) "kontrollijärjestelmällä" tarkoitetaan toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän riskien arviointia ja kontrollitoimien koko yhdistelmää, mukaan lukien niiden jatkuva hallinta, jonka toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä on perustanut, dokumentoinut ja toteuttanut ja jota se ylläpitää täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 59 artiklan tai delegoidun asetuksen (EU) .../... liitteessä IV, tapauksen mukaan;
- 12) "kontrollitoimilla" tarkoitetaan kaikkia toimia, joita toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä toteuttaa luontaisten riskien lieventämiseksi;
- 13) "poikkeamalla" tarkoitetaan mitä tahansa seuraavista:
 - a) toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentamisen yhteydessä toiminnanharjoittajan sellaista tekoa tai teon tekemättä jättämistä, joka on vastoin kasvihuonekaasujen päästölupaa tai toimivaltaisen viranomaisen hyväksymässä tarkkailusuunnitelmassa esitetyjä vaatimuksia;
 - b) ilma-aluksen käyttäjän päästö- tai tonnikilometriselvityksen todentamista varten ilma-aluksen käyttäjän sellaista tekoa tai tällaisen teon tekemättä jättämistä, joka on vastoin toimivaltaisen viranomaisen hyväksymässä tarkkailusuunnitelmassa esitetyjä vaatimuksia;
 - c) toiminnanharjoittajan delegoidun asetuksen (EU) .../... 4 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla toimittaman perustietoselvityksen tai mainitun asetuksen 5 artiklan 2 kohdan nojalla toimittaman uuden osallistujan tietoselvityksen todentamista varten mitä tahansa toiminnanharjoittajan sellaista tekoa tai tekemättä jättämistä, joka on vastoin tarkkailumenetelmäsuunnitelmassa asetettuja vaatimuksia;
 - d) IV luvun mukaista akkreditointia varten todentajan sellaista tekoa tai teon tekemättä jättämistä, joka on vastoin tämän asetuksen vaatimuksia;

- 14) "toimipaikalla" tarkoitetaan ilma-aluksen käyttäjän päästö- tai tonnikipometriselvityksen todentamista varten paikkoja, joissa tarkkailuprosessi määritetään ja joissa sitä hallinnoidaan, mukaan lukien paikat, joissa asiaankuuluvia tietoja kontrolloidaan ja tallennetaan;
- 15) "kontrolliympäristöllä" tarkoitetaan ympäristöä, jossa sisäisen kontrollijärjestelmän toiminnoilla ja toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän hallinnon yleisillä toimilla varmistetaan tietoisuus kyseisestä sisäisestä kontrollijärjestelmästä;
- 16) "luontaisella riskillä" tarkoitetaan toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä olevan tekijän alttiutta aiheuttaa väärintulkintoja, jotka saattaisivat joko erillään tai yhdessä muiden väärintulkintojen kanssa olla olennaisia, ennen kuin otetaan huomioon siihen liittyvien kontrollitoimien vaikutus;
- 17) "kontrolliriskillä" tarkoitetaan toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä esitettävän muuttujan alttiutta aiheuttaa väärintulkintoja, jotka saattaisivat joko erikseen tai yhdessä muiden väärintulkintojen kanssa olla olennaisia ja joita ei voida estää tai huomata ja korjata ajoissa kontrollijärjestelmän avulla;
- 18) "todentamisriskillä" tarkoitetaan riskiä – joko luontaista riskiä, kontrolliriskiä tai havaintoriskiä – siitä, että todentaja antaa epäasianmukaisen todentamislauseannon, kun toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä esiintyy olennaisia väärintulkintoja;
- 19) "kohtuullisella varmuudella" tarkoitetaan suurta, muttei kuitenkaan täydellistä varmuutta, joka ilmaistaan myönteisesti todentajan lausunnossa, siitä, ettei toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä ole olennaisia väärintulkintoja;
- 20) "analyttisillä menettelyillä" tarkoitetaan tiedoissa olevien vaihteluiden ja suuntausten analyysiä, mukaan lukien analyysi sellaisten tietojen suhteista, jotka eivät ole yhdenmukaisia muitten asiaa koskevien tietojen kanssa tai jotka poikkeavat ennustetuista määristä;
- 21) "sisäisillä todentamisasiakirjoilla" tarkoitetaan kaikkia sisäisiä asiakirjoja, jotka todentaja on koonnut kirjatakseen kaikki asiakirjatodisteet sekä perustelut toimille, jotka toteutetaan toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamiseksi;
- 22) "EU:n päästökauppajärjestelmän johtavalla auditoijalla" tarkoitetaan EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijaa, jonka vastuulla on ohjata ja valvoa todentajaryhmää, joka huolehtii toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamisesta ja sitä koskevasta raportoinnista;
- 23) "EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijalla" tarkoitetaan sen todentajaryhmän yksittäistä jäsentä, joka vastaa toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamisesta ja joka ei ole EU:n päästökauppajärjestelmän johtava auditoija;
- 24) "teknisellä asiantuntijalla" tarkoitetaan henkilöä, joka tarjoaa tiettyä asiaa koskevaa yksityiskohtaista tietoa ja asiantuntijuutta, jota tarvitaan todentamistoimien suorittamiseen III luvun soveltamista varten sekä akkreditointitoimien suorittamiseen V luvun soveltamista varten;
- 25) "varmuustasolla" tarkoitetaan sitä varmuuden astetta, jonka todentaja antaa todentamisraportista, kun tavoitteena on vähentää todentamisriskiä todentamissitoumuksen olosuhteiden mukaisesti;
- 26) "arvioijalla" tarkoitetaan henkilöä, jonka kansallinen akkreditointielin on nimennyt suorittamaan yksin tai arviointiryhmän osana todentajan arvioinnin tämän asetuksen mukaisesti;
- 27) "pääarvioijalla" tarkoitetaan arvioijaa, jolle on annettu kokonaisvastuu todentajan arvioimisesta tämän asetuksen mukaisesti;
- 28) "perustietoselvityksellä" tarkoitetaan selvitystä, jonka toiminnanharjoittaja toimittaa delegoidun asetuksen (EU) .../... 4 artiklan 2 kohdan nojalla;
- 29) "uuden osallistujan tietoselvityksellä" tarkoitetaan selvitystä, jonka toiminnanharjoittaja toimittaa delegoidun asetuksen (EU) .../... 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

4 artikla

Vaatimustenmukaisuusolettama

Jos todentaja osoittaa täyttävänsä vaatimukset, jotka vahvistetaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 2 artiklan 9 kohdassa määritetyissä asiaankuuluvissa yhdenmukaistetuissa standardeissa tai niiden osissa, joiden viitetiedot on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, sen oletetaan täyttävän tämän asetuksen II ja III luvussa esitetyt vaatimukset siltä osin kuin sovellettavat yhdenmukaistetut standardit kattavat kyseiset vaatimukset.

5 artikla

Akkreditointia koskeva yleinen kehys

Sikäli kuin tässä asetuksessa ei vahvisteta erityisiä säännöksiä kansallisten akkreditointielinten kokoonpanosta tai akkreditointiin liittyvistä toiminnoista ja vaatimuksista, sovelletaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 asiaankuuluvia säännöksiä.

II LUKU

TODENTAMINEN

6 artikla

Todentamisen luotettavuus

Todennetun päästöselvityksen, perustietoselvityksen tai uuden osallistujan tietoselvityksen käyttäjien on voitava luottaa selvityksen sisältöön. Sen on annettava totuudenmukainen kuva siitä, mitä se joko väittää esittävän tai mitä sen voidaan kohtuudella odottaa esittävän.

Toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamisprosessin on oltava tehokas ja luotettava väline, joka tukee laadunvarmistus- ja laadunvalvontamenettelyjä, ja tarjottava tietoja, joiden perusteella toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä voi parantaa päästöjen tarkkailua ja raportointia tai maksutta tapahtuvan jaon kannalta merkityksellisiä tietoja.

7 artikla

Todentajan yleiset velvollisuudet

1. Todentajan on suoritettava todentaminen ja tässä luvussa edellytetyt toimet tarkoituksena laatia todentamisraportti, jossa esitetään riittävällä varmuudella päätelmät siitä, että toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä ei ole olennaisia väärintulkintoja.

2. Todentajan on suunniteltava ja toteutettava todentaminen ammattimaisella kriittisyydellä ottaen huomioon, että jotkin seikat saattavat aiheuttaa sen, että toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä olevat tiedot on tulkittu olennaisesti väärin.

3. Todentajan on suoritettava todentaminen yleisen edun mukaisesti ja oltava riippumaton toiminnanharjoittajasta tai ilma-aluksen käyttäjästä sekä direktiivistä 2003/87/EY vastaavista toimivaltaisista viranomaisista.

4. Todentamisen aikana todentajan on arvioitava,

a) onko toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitys täydellinen ja täyttääkö se vaatimukset, jotka vahvistetaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 liitteessä X tai delegoidun asetuksen (EU) .../... liitteessä IV, tapauksen mukaan;

b) onko toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä toiminut kasvihuonekaasujen päästöluvan ja toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman vaatimusten mukaisesti, kun kyseessä on toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentaminen, sekä toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman vaatimusten mukaisesti, kun kyseessä on ilma-aluksen käyttäjän päästö- tai tonnikilometriselvityksen todentaminen;

c) kun on kyse toiminnanharjoittajan perustietoselvityksestä tai uuden osallistujan tietoselvityksestä, onko toiminnanharjoittaja toiminut noudattaen vaatimuksia, jotka koskevat delegoidun asetuksen (EU) .../... 8 artiklassa tarkoitettua toimivaltaisen viranomaisen hyväksymää tarkkailumenetelmäsuunnitelmaa;

d) ettei toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä olevissa tiedoissa ole olennaisia väärintulkintoja;

e) voidaanko toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tietovirtojen hallintatoimien, kontrollijärjestelmän ja siihen liittyvien menettelyjen tueksi toimittaa tietoja, joilla voidaan parantaa niiden tarkkailun ja raportoinnin tuloksia.

Poiketen siitä, mitä c alakohdassa säädetään, todentajan on arvioitava, onko toiminnanharjoittajan tarkkailumenetelmäsuunnitelma delegoidun asetuksen (EU) .../... vaatimusten mukainen, jos tarkkailumenetelmäsuunnitelmaan ei sovelleta toimivaltaisen viranomaisen antamaa hyväksyntää ennen perustietoselvityksen toimittamista. Jos todentaja havaitsee, ettei tarkkailumenetelmäsuunnitelma ole delegoidun asetuksen (EU) .../... mukainen, toiminnanharjoittajan on mukautettava tarkkailumenetelmäsuunnitelmaa siten, että se on mainitun asetuksen mukainen.

Edellä olevan d alakohdan soveltamiseksi todentajan on saatava toiminnanharjoittajalta tai ilma-aluksen käyttäjältä selkeät ja puolueettomat todisteet, jotka tukevat raportoitua yhteenlaskettuja päästöjä, tonnikilometrejä tai maksutta tapahtuvan jaon kannalta merkityksellisiä tietoja, ottaen huomioon kaikki muut toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä esitetyt tiedot.

5. Jos todentaja havaitsee, ettei toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä noudata täytäntöönpanoasetusta (EU) 2018/2066 tai delegoitua asetusta (EU) .../..., tästä sääntöjenvastaisuudesta on raportoitava todentamisraportissa, vaikka tarkkailusuunnitelma tai, tapauksen mukaan, tarkkailumenetelmäsuunnitelma olisikin toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä.

6. Jos toimivaltainen viranomainen ei ole hyväksynyt tarkkailusuunnitelmaa täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 12 artiklan nojalla, jos tarkkailusuunnitelma on puutteellinen tai jos raportointikauden aikana on tehty mainitun täytäntöönpanoasetuksen 15 artiklan 3 tai 4 kohdassa tarkoitettuja merkittäviä muutoksia, joita toimivaltainen viranomainen ei ole hyväksynyt, todentajan on kehotettava toiminnanharjoittajaa tai ilma-aluksen käyttäjää hankkimaan tarvittava hyväksyntä toimivaltaiselta viranomaiselta.

Jos tarkkailumenetelmäsuunnitelmaan sovelletaan toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntää ennen perustietoselvityksen toimittamista delegoidun asetuksen (EU) .../... 8 artiklan 4 kohdan nojalla ja jos toimivaltainen viranomainen ei ole hyväksynyt tarkkailumenetelmäsuunnitelmaa tai jos tarkkailumenetelmäsuunnitelma on puutteellinen taikka jos on tehty mainitun asetuksen 9 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja merkittäviä muutoksia, joita toimivaltainen viranomainen ei ole hyväksynyt, todentajan on kehotettava toiminnanharjoittajaa hankkimaan tarvittava hyväksyntä toimivaltaiselta viranomaiselta.

Toimivaltaisen viranomaisen hyväksynnän jälkeen todentajan on jatkettava, toistettava tai mukautettava todentamistoimia tilanteen mukaan.

Jos hyväksymistä ei ole saatu ennen todentamisraportin antamista, todentajan on ilmoitettava tästä todentamisraportissa.

8 artikla

Sopimusta edeltävän vaiheen velvoitteet

1. Ennen todentamissitoumuksen hyväksymistä todentajalla on oltava asianmukainen ymmärrys toiminnanharjoittajasta tai ilma-aluksen käyttäjästä ja sen on arvioitava, voiko se suorittaa todentamisen. Tätä tarkoitusta varten todentajan on ainakin

- a) arvioitava riskit, jotka liittyvät siihen, että toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentaminen suoritetaan tämän asetuksen mukaisesti;
 - b) arvioitava toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän toimittamat tiedot todentamisen pätevyysalueen määrittämiseksi;
 - c) arvioitava, kuuluuko tehtävä sen akkreditoinnin pätevyysalueeseen;
 - d) arvioitava onko todentajalla tarvittava pätevyys, henkilökunta ja resurssit, jotta se voi valita todentamisryhmän, joka pystyy käsittelemään laitoksen monimutkaisuutta tai ilma-aluksen käyttäjän toimintoja ja kalustoa, sekä kyky saattaa onnistuneesti päätökseen todentamistoimet vaaditussa aikataulussa;
 - e) arvioitava, pystyykö se varmistamaan, että sen käytettävissä olevalla potentiaalisella todentamisryhmällä on tarvittava pätevyys ja tarvittavat henkilöt, jotta se pystyy suorittamaan todentamistoimet tietyn toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän osalta;
 - f) määritettävä kunkin vaaditun todentamissitoumuksen osalta aika, joka tarvitaan todentamisen asianmukaiseen suorittamiseen.
2. Toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on toimitettava todentajalle kaikki tiedot, joita tarvitaan siihen, että todentaja voi suorittaa 1 kohdassa tarkoitettut toimet.

9 artikla

Ajankäyttö

1. Määrittäessään sitä, miten paljon 8 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettujen todentamissitoumuksen toteuttamiseen olisi varattava aikaa, todentajan on otettava huomioon ainakin:

- a) laitoksen tai ilma-aluksen käyttäjän toimintojen ja kaluston monimutkaisuus;
- b) tietojen laajuus sekä toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman tai tarkkailumenetelmäsuunnitelman kompleksisuus;
- c) tarvittava olennaisuustaso;
- d) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tietovirtojen hallintatoimien ja kontrollijärjestelmän kompleksisuus ja kattavuus;
- e) kasvihuonekaasupäästöihin, tonnikilometritietoihin tai maksutta tapahtuvan jaon kannalta merkityksellisiin tietoihin liittyvien tietojen paikka.

2. Todentajan on varmistettava, että todentamissopimukseen sisältyy mahdollisuus veloittavaan lisäaikaan sopimuksessa sovitun ajan lisäksi, jos lisäaika katsotaan tarpeelliseksi strategista analyysiä, riskianalyysiä tai muita todentamistoimia varten. Tilanteisiin, joissa lisäaikaa voidaan tarvita, kuuluvat ainakin seuraavat:

- a) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tietovirtojen hallintatoimet, kontrollitoimet tai logistiikka vaikuttavat todentamisen aikana monimutkaisemmilta kuin alun perin arvioitiin;

- b) todentaja havaitsee todentamisen aikana tietoaineistossa väärintulkintoja, poikkeamia, puutteita tai virheitä.
3. Todentajan on kirjattava ylös ajankäyttö sisäisiin todentamisasiakirjoihin.

10 artikla

Toiminnanharjoittajalta tai ilma-aluksen käyttäjältä saadut tiedot

1. Ennen strategista analyysyä ja muissa todentamisvaiheissa toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on toimitettava todentajalle kaikki seuraavat:
- a) toiminnanharjoittajan kasvihuonekaasujen päästölupa, jos kyseessä on toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentaminen;
 - b) viimeisin versio toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tarkkailusuunnitelmasta sekä kaikki muut relevantit versiot toimivaltaisen viranomaisen hyväksymästä tarkkailusuunnitelmasta, mukaan lukien todisteet hyväksynnästä;
 - c) viimeisin versio toiminnanharjoittajan tarkkailumenetelmäsuunnitelmasta sekä kaikki muut merkitykselliset versiot tarkkailumenetelmäsuunnitelmasta, soveltuvin osin mukaan lukien todisteet hyväksynnästä;
 - d) kuvaus toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tietovirtojen hallintatoimista;
 - e) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän riskienarviointi, josta säädetään täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 59 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tai delegoidun asetuksen (EU) .../... 11 artiklan 1 kohdassa, ja yleiskatsaus kontrollijärjestelmästä kokonaisuudessaan;
 - f) soveltuvin osin delegoidun asetuksen (EU) .../... 7 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu yksinkertaistettu epävarmuustarkastelu;
 - g) menettelyt, jotka mainitaan toimivaltaisen viranomaisen hyväksymässä tarkkailusuunnitelmassa tai tarkkailumenetelmäsuunnitelmassa, mukaan lukien menettelyt tietovirtojen hallintatoimia ja kontrollitoimia varten;
 - h) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän vuotuinen päästöselvitys, tonnakilometriselvitys, perustietoselvitys tai uuden osallistujan tietoselvitys, tapauksen mukaan;
 - i) edellisten jakokausien perustietoselvitykset aiempien jakovaiheiden osalta ja edellisten vuosien vuotuista tuotantotasoa koskevat raportit, jotka on toimitettu toimivaltaiselle viranomaiselle direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan 21 kohdan soveltamista varten, tapauksen mukaan;
 - j) tarvittaessa täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 33 artiklassa tarkoitettu näytteenottosuunnitelma, sellaisena kuin se on toimivaltaisen viranomaisen hyväksymänä;
 - k) jos tarkkailusuunnitelmaa on muutettu raportointikauden aikana, tiedot kaikista näistä muutoksista täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
 - l) tarvittaessa täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 69 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu raportti;
 - m) todentamisraportti edeltävältä vuodelta tai tarvittaessa edeltävältä viiteajanjaksolta, jos todentaja ei ole suorittanut todentamista kyseisen toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän osalta edeltävänä vuonna tai tarvittaessa edeltävällä viiteajanjaksolla;
 - n) kaikki asiaankuuluva kirjeenvaihto toimivaltaisen viranomaisen kanssa, erityisesti tiedot, jotka liittyvät ilmoitukseen, joka koskee tarkkailusuunnitelmaan tai tarkkailumenetelmäsuunnitelmaan tehtyjä muutoksia;
 - o) tiedot tietokannoista ja tietolähteistä, joita on käytetty tarkkailu- ja raportointitarkoituksissa, myös Eurocontrolilta tai muulta asiaankuuluvalla organisaatiolta peräisin olevat tiedot;
 - p) jos todentaminen koskee sellaisen laitoksen päästöselvitystä, joka harjoittaa kasvihuonekaasujen geologista varastointia direktiivin 2009/31/EY mukaisesti sallitussa varastointipaikassa, kyseisessä direktiivissä edellytetty seurantasuunnitelma ja kyseisen direktiivin 14 artiklassa edellytetty raportointi, joka kattaa vähintään todennettavan päästöselvityksen raportointikauden;
 - q) tarvittaessa toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntä siitä, ettei suoriteta 31 artiklan 1 kohdan mukaisia toimipaikka-käyntejä;
 - r) toiminnanharjoittajan todisteet, jotka osoittavat epävarmuuden raja-arvojen noudattamisen tarkkailusuunnitelmassa vahvistettujen määrittämistasojen suhteen;
 - s) kaikki muut suunnittelun ja todentamisen suorittamisen kannalta tarvittavat tiedot.
2. Ennen kuin todentaja antaa todentamisraportin, toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on toimitettava todentajalle lopullinen hyväksytty ja sisäisesti validoitu toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitys.

11 artikla

Strateginen analyysi

1. Todentamisen alussa todentajan on arvioitava todentamisen luonne, mittakaava ja monimutkaisuus suorittamalla strateginen analyysi kaikista laitoksen tai ilma-aluksen käyttäjän kannalta merkityksellisistä toimista.
2. Käsitteen saamiseksi laitoksen tai ilma-aluksen käyttäjän suorittamista toimista todentajan on koottava ja tarkasteltava tarvittavia tietoja, joiden avulla arvioidaan, onko todentamisryhmä riittävän pätevä suorittamaan todentamisen, määritetään, onko sopimuksessa esitetty ajankäyttö arvioitu oikein, ja varmistetaan, että todentaja pystyy tekemään tarpeellisen riskianalyysin. Näihin tietoihin on sisällyttävä vähintään seuraavat:
 - a) 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut tiedot;
 - b) tarvittava olennaisuustaso;
 - c) todentamisesta edellisinä vuosina saadut tiedot, jos todentaja suorittaa todentamisen saman toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän osalta.
3. Tarkastellessaan uudelleen 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja todentajan on arvioitava vähintään seuraavaa:
 - a) toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentamista varten täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 19 artiklassa tarkoitettu laitoksen luokka ja kyseisessä laitoksessa suoritettut toiminnot;
 - b) ilma-aluksen käyttäjän päästö- tai tonnikilometriselvityksen todentamista varten ilma-aluksen käyttäjän koko ja luonne, tiedon jakaminen eri paikkoihin sekä lentojen määrä ja tyyppi;
 - c) toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä tarkkailusuunnitelma tai tarkkailumenetelmäsuunnitelma sekä kyseisessä tarkkailusuunnitelmassa tai tarkkailumenetelmäsuunnitelmassa vahvistetun tarkkailumenetelmän erityispiirteet;
 - d) päästölähteiden sekä lähdevirtojen luonne, koko ja kompleksisuus sekä laitteet ja prosessit, joiden avulla on saatu päästö- tai tonnikilometritietoja taikka maksutta tapahtuvan jaon kannalta merkityksellisiä tietoja, mukaan lukien tarkkailusuunnitelmassa tai tarkkailumenetelmäsuunnitelmassa kuvatut mittauslaitteet, laskentakeroitinten alkuperä ja soveltaminen sekä muut primääritietolähteet;
 - e) tietovirtojen hallintatoimet, kontrollijärjestelmä ja kontrolliympäristö.
4. Tehdessään strategista analyysiä todentajan on tarkistettava seuraavaa:
 - a) onko todentajalle esitetty tarkkailusuunnitelma tai tarkkailumenetelmäsuunnitelma kaikkein viimeisin versio ja, jos tarpeen, onko se toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä;
 - b) onko tarkkailusuunnitelmaan tehty muutoksia raportointikauden aikana tai onko tarkkailumenetelmäsuunnitelmaan tehty muutoksia viiteajanjakson aikana, tapauksen mukaan;
 - c) tarvittaessa, onko b alakohdassa tarkoitetuista muutoksista ilmoitettu toimivaltaiselle viranomaiselle täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 15 artiklan 1 kohdan tai 23 artiklan nojalla tai onko toimivaltainen viranomainen hyväksynyt kyseiset muutokset mainitun täytäntöönpanoasetuksen 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
 - d) tarvittaessa, onko b alakohdassa tarkoitetuista muutoksista ilmoitettu toimivaltaiselle viranomaiselle delegoidun asetuksen (EU) .../... 9 artiklan 3 kohdan nojalla tai onko toimivaltainen viranomainen hyväksynyt kyseiset muutokset mainitun asetuksen 9 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

12 artikla

Riskianalyysi

1. Todentajan on määritettävä ja analysoitava seuraavat seikat tehokkaan todentamisen suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi:
 - a) luontaiset riskit;
 - b) kontrollitoimet;
 - c) jos b kohdassa tarkoitettut kontrollitoimet on toteutettu, näiden kontrollitoimien tehokkuutta koskevat kontrolliriskit.
2. Tunnistaessaan ja analysoidessaan 1 kohdassa tarkoitettuja seikkoja, todentajan on otettava huomioon vähintään:
 - a) 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen strategisen analyysin tulokset;
 - b) 10 artiklan 1 kohdassa ja 11 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettut tiedot;
 - c) 11 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu olennaisuustaso.

3. Jos todentaja toteaa, että toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei ole pystynyt tunnistamaan riskien arvioinnissaan olennaisia riskejä ja kontrolliriskejä, todentajan on ilmoitettava tästä toiminnanharjoittajalle tai ilma-aluksen käyttäjälle.
4. Jos se on aiheellista todentamisen aikana saatujen tietojen perusteella, todentajan on tarkistettava riskianalyysi ja muutettava tai toistettava todentamistoimet.

13 artikla

Todentamissuunnitelma

1. Todentajan on laadittava todentamissuunnitelma, joka vastaa strategisen analyysin ja riskianalyysin aikana saatuja tietoja ja havaittuja riskejä ja sisältää vähintään seuraavat:
 - a) todentamisohjelma, jossa kuvataan todentamistoimien luonnetta ja pätevyysaluetta sekä ajankohtaa ja tapaa, jolla nämä toimet suoritetaan;
 - b) testaussuunnitelma, jossa esitetään kontrollitoimintojen testauksen soveltamisala ja menetelmät sekä kontrollitoimien menettelyt;
 - c) tietojen näytteenottosuunnitelma, jossa esitetään, missä laajuudessa ja millä menetelmillä tietojen näytteenotto toteutetaan niiden tietopisteiden osalta, jotka ovat perusta toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän päästöselvityksessä oleville yhteenlasketuille päästöille, ilma-aluksen käyttäjän tonnikilometriselvityksessä oleville yhteenlasketuille tonnikilometritiedoille taikka toiminnanharjoittajan perustietoselvityksessä tai uuden osallistujan tietoselvityksessä oleville maksutta tapahtuvan jaon kannalta merkityksellisille yhteenlasketuille tiedoille.
2. Todentajan on laadittava 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu testaussuunnitelma siten, että todentaja voi määrittää, missä määrin asiaankuuluvat kontrollitoimet mahdollistavat luotettavan arvion siitä, täytyvätkö 7 artiklan 4 kohdan b, c tai d alakohdassa taikka 7 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa mainitut vaatimukset.

Määrittäessä näytteenoton kokoa ja näytteenottoa kontrolloimien testaamiseksi todentajan on otettava huomioon:

- a) luontaiset riskit;
 - b) kontrolliympäristö;
 - c) asiaan liittyvät kontrollitoimet;
 - d) vaatimus antaa todentamislausunto kohtuullisella varmuudella.
3. Määrittäessään 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun näytteenoton kokoa ja näytteenottoa tietojen näytteenottoa varten todentajan on otettava huomioon:
 - a) luontaiset riskit ja kontrollirisikit;
 - b) analyttisten menettelyjen tulokset;
 - c) vaatimus siitä, että todentamislausunto annetaan kohtuullisella varmuudella;
 - d) olennaisuustaso;
 - e) yksittäisten tietoelementtien vaikutuksen olennaisuus yleisen tietoaineiston kannalta.
 4. Todentajan on laadittava ja toteutettava todentamissuunnitelma siten, että todentamisriski alennetaan hyväksyttävälle tasolle riittävän varmuuden saamiseksi siitä, että toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä ei ole olennaisia väärintulkintoja.
 5. Todentajan on päivitettävä riskianalyysi ja todentamissuunnitelma ja mukautettava todentamistoimia, mikäli hän löytää todentamisen aikana lisäriskejä, joita on vähennettävä, tai mikäli todellisia riskejä on vähemmän kuin alun perin odotettiin.

14 artikla

Todentamistoimet

Todentajan on toteutettava todentamissuunnitelma ja tarkastettava toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman tai tarkkailumenetelmäsuunnitelman toteuttaminen riskianalyysin perusteella.

Tätä varten todentajan on vähintään suoritettava laaja testaus, joka koostuu analyttisistä menettelyistä, tietojen todentamisesta ja tarkkailumenetelmien tarkastamisesta, sekä tarkistettava seuraavaa:

- a) tietovirrassa käytettävät tietovirtojen hallintatoimet ja järjestelmät, mukaan lukien tietotekniikkajärjestelmät;
- b) se, onko toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän kontrollitoimet asianmukaisesti dokumentoitu ja toteutettu ja ylläpidetäänkö niitä asianmukaisesti ja voidaanko niillä tehokkaasti lieventää luontaisia riskejä;

- c) se, voidaanko tarkkailusuunnitelmassa tai tarkkailumenetelmäsuunnitelmassa luetelluilla menettelyillä tehokkaasti lieventää luontaisia riskejä ja kontrolliriskejä, ja se, onko nämä menettelyt toteutettu ja dokumentoitu riittävällä tavalla ja pidetäänkö niitä yllä asianmukaisesti.

Toisen alakohdan a alakohdan soveltamista varten todentajan on kartoitettava tietovirta seuraten tietovirtojen hallintatoimien järjestystä ja vuorovaikutusta primääritietolähteestä saaduista tiedoista toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen laatimiseen.

15 artikla

Analyttiset menettelyt

1. Todentajan on käytettävä analyttisiä menetelmiä arvioidakseen tietojen uskottavuutta ja kattavuutta, jos luontainen riski, kontrolliriski ja toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän kontrollitoimien soveltuvuus osoittavat, että tällaiset analyttiset menettelyt ovat tarpeen.
2. Suorittaessaan 1 kohdassa tarkoitettuja analyttisiä menettelyjä todentajan on arvioitava raportoidut tiedot, jotta hän voi tunnistaa mahdolliset riskialueet ja tämän jälkeen kelpuuttaa ja mukauttaa suunnitellut todentamistoimet. Todentajan on vähintään:
 - a) arvioitava vaihteluiden ja suuntausten uskottavuus ajan myötä tai vertailtavissa olevien seikkojen välillä;
 - b) tunnistettava välittömät poikkeamat, odottamattomat tiedot ja tietojen puutteet.
3. Soveltaessaan 1 kohdassa tarkoitettuja analyttisiä menettelyjä todentajan on suoritettava seuraavat menettelyt:
 - a) alustavat analyttiset menettelyt yhteenlaskettujen tietojen osalta ennen 14 artiklassa tarkoitettujen toimintojen toteuttamista, jotta voidaan ymmärtää raportoitujen tietojen luonne, monimutkaisuus ja merkitys;
 - b) olennaiset analyttiset aineistotarkastustoimenpiteet yhteenlaskettujen tietojen sekä näiden tietojen perustana olevien tietopisteiden osalta tarkoituksena tunnistaa mahdolliset rakenteelliset virheet ja välittömät poikkeamat;
 - c) lopulliset analyttiset menettelyt yhteenlaskettujen tietojen osalta sen varmistamiseksi, että kaikki todentamisprosessin aikana havaitut virheet on korjattu asianmukaisesti.
4. Jos todentaja havaitsee poikkeamia, vaihteluita, suuntauksia, tietoaukkoja tai sellaisia tietoja, jotka ovat ristiriitaisia muiden tietojen kanssa tai jotka eroavat merkittävästi odotetuista määristä tai osuuksista, todentajan on hankittava toiminnanharjoittajalta tai ilma-aluksen käyttäjältä selitykset sekä niitä tukevat lisätodisteet.

Todentajan on saatujen selitysten ja lisätodisteiden perusteella arvioitava edellä mainittujen vaikutusta todentamissuunnitelmaan sekä toteutettaviin todentamistoimiin.

16 artikla

Tietojen todentaminen

1. Todentajan on todennettava toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä olevat tiedot soveltamalla tietojen yksityiskohtaista testausta, myös jäljittämällä tiedot primääritietolähteeseen, ristiinvarmistamalla ulkopuoliset tietolähteet, tekemällä täsmäytyksiä, tarkistamalla raja-arvot asianmukaisten tietojen osalta ja suorittamalla uudelleenlaskentoja.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun tietojen todentamisen yhteydessä ja ottaen huomioon hyväksytyt tarkkailumenetelmäsuunnitelma, mukaan lukien kyseisessä suunnitelmassa kuvatut menettelyt, todentajan on tarkastettava
 - a) toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentamista varten laitoksen rajat;
 - b) toiminnanharjoittajan perustietoselvityksen tai uuden osallistujan tietoselvityksen todentamista varten laitoksen ja sen osien rajat;
 - c) toiminnanharjoittajan päästöselvityksen, perustietoselvityksen tai uuden osallistujan tietoselvityksen todentamista varten niiden lähdevirtojen ja päästölähteiden täydellisyys, jotka kuvataan toimivaltaisen viranomaisen hyväksymässä tarkkailusuunnitelmassa tai tarkkailumenetelmäsuunnitelmassa, tapauksen mukaan;
 - d) ilma-aluksen käyttäjän päästö- ja tonnikilometriselvityksen todentamista varten niiden lentojen täydellisyys, jotka kuuluvat johonkin direktiivin 2003/87/EY liitteessä I luetelluista ilmailualan toiminnoista ja joista ilma-aluksen käyttäjä on vastuussa, sekä päästötietojen ja tonnikilometritietojen täydellisyys, tapauksen mukaan;
 - e) ilma-aluksen käyttäjän päästö- ja tonnikilometriselvityksen todentamista varten raportoitujen tietojen ja massa- ja massakeskiöasiakirjojen vastaavuus;

- f) ilma-aluksen käyttäjän päästöselvityksen todentamista varten yhteenlaskettujen polttoaineen kulutusta koskevien tietojen ja ostettua tai lentotoimintaa harjoittavaan ilma-alukseen muutoin toimitettua polttoainetta koskevien tietojen yhdenmukaisuus;
- g) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksissä olevien yhteenlaskettujen tietojen yhdenmukaisuus primääritietolähteestä saatujen tietojen kanssa;
- h) jos toiminnanharjoittaja soveltaa täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua mittaukseen perustuvaa menetelmää, mitatut arvot käyttäen niiden laskelmien tuloksia, jotka toiminnanharjoittaja on tehnyt mainitun täytäntöönpanoasetuksen 46 artiklan mukaisesti;
- i) tietojen luotettavuus ja tarkkuus.
3. Edellä 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen lentojen kattavuuden tarkistamista varten todentajan on käytettävä ilma-aluksen käyttäjän lentoliikennettä koskevia tietoja, mukaan luettuina tiedot, jotka ovat peräisin Eurocontrolilta tai muilta organisaatioilta, jotka voivat käsitellä samanlaisia tietoja kuin Eurocontrolin käytettävissä olevat tiedot.

17 artikla

Tarkkailumenetelmien asianmukaisen soveltamisen todentaminen

1. Todentajan on tarkastettava toimivaltaisen viranomaisen tarkkailusuunnitelmassa hyväksymien tarkkailumenetelmien, myös kyseisten tarkkailumenetelmien yksityiskohtien, asianmukainen soveltaminen ja täytäntöönpano.
2. Toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentamista varten todentajan on tarkastettava, sovelletaanko täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 33 artiklassa tarkoitettua toimivaltaisen viranomaisen hyväksymää näytteenottosuunnitelmaa asianmukaisesti ja toteutetaanko se asianmukaisesti.
3. Toiminnanharjoittajan perustietoselvityksen tai uuden osallistujan tietoselvityksen todentamista varten todentajan on tarkastettava, sovelletaanko tarkkailumenetelmäsuunnitelmassa määriteltyä tietojen keruuta ja tarkkailua koskevaa menetelmää asianmukaisesti, mukaan lukien,
 - a) onko kaikki päästöjä, syötteitä, tuotoksia ja energjavirtoja koskevat tiedot osoitettu asianmukaisesti laitoksen osiin delegoidun asetuksen (EU) .../... liitteessä I tarkoitettujen järjestelmärajojen mukaisesti;
 - b) ovatko tiedot täydelliset ja onko tietoaukkoja tai kaksinkertaista laskentaa ilmennyt;
 - c) perustuvatko tuotteen vertailuarvoja koskevat tuotantotasot delegoidun asetuksen (EU) .../... liitteessä I lueteltujen tuotemääritelmien asianmukaiseen soveltamiseen;
 - d) onko lämmön vertailuarvon piiriin kuuluvien laitoksen osien, kaukolämpölaitoksen osien, polttoaineen vertailuarvon piiriin kuuluvien laitoksen osien ja prosessipäästöjen piiriin kuuluvan laitoksen osien tuotantotasot osoitettu asianmukaisesti, tuotettujen tuotteiden mukaan ja direktiivin 2003/87/EY 10 b artiklan 5 kohdan nojalla hyväksytyjen delegoitujen säädösten perusteella.
4. Jos siirretty hiilidioksidi vähennetään täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 49 artiklan mukaisesti tai siirrettyä dityppioksidia ei oteta huomioon mainitun asetuksen 50 artiklan mukaisesti ja sekä siirtävä että vastaanottava laitos mittaavat siirretyn hiilidioksidin tai dityppioksidin, todentajan on tarkastettava, voidaanko mitattujen arvojen väliset erot molemmissa laitoksissa selittää mittausjärjestelmien epävarmuudella ja onko mitattujen arvojen oikeaa aritmeettista keskiarvoa käytetty molempien laitosten päästöselvityksissä.

Jos molempien laitosten mitattujen arvojen eroja ei voida selittää mittausjärjestelmien epävarmuudella, todentajan on tarkistettava, onko tehty mukautuksia mitattujen arvojen erojen yhdenmukaistamiseksi, ovatko kyseiset mukautukset konservatiivisia ja onko toimivaltainen viranomainen hyväksynyt kyseiset mukautukset.

5. Jos toiminnanharjoittajia vaaditaan komission asetuksen (EU) N:o 601/2012 12 artiklan 3 kohdan mukaan sisällyttämään tarkkailusuunnitelmaan lisäosia, joilla on merkitystä komission päätöksen 2011/278/EU⁽¹⁾ 24 artiklan 1 kohdan vaatimusten täyttämiseksi, todentajan on tarkastettava komission asetuksen (EU) N:o 601/2012 12 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen asianmukainen soveltaminen ja täytäntöönpano. Näin tehdessään todentajan on myös tarkistettava, onko toiminnanharjoittaja toimittanut tiedot laitoksen kapasiteetin suunnitteluista tai tosiasiallisista muutoksista, tuotantotasosta ja toiminnasta toimivaltaiselle viranomaiselle raportointikauden 31 päivään joulukuuta mennessä.

⁽¹⁾ Komission päätös 2011/278/EU, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2011, päästöoikeuksien yhdenmukaistettua maksutta tapahtuvaa jakoa koskevien unionin laajusten siirtymäsäännösten vahvistamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan mukaisesti (EUVL L 130, 17.5.2011, s. 1).

18 artikla

Puuttuviin tietoihin sovellettävien menetelmien todentaminen

1. Jos toimivaltaisen viranomaisen hyväksymässä tarkkailusuunnitelmassa esitettyjä menetelmiä on käytetty täydentämään puuttuvia tietoja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 66 artiklan nojalla, todentajan on tarkastettava, soveltuivatko käytetyt menetelmät tiettyyn tilanteeseen ja onko niitä sovellettu oikein.

Jos toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä on saanut toimivaltaisen viranomaisen hyväksynnän muiden menetelmien kuin niiden käyttämiseen, joista säädetään ensimmäisessä alakohdassa täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 66 artiklan mukaisesti, todentajan on tarkistettava, onko hyväksyttyä lähestymistapaa sovellettu oikein ja onko se asianmukaisesti dokumentoitu.

Jos toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei voi saada hyväksyntää ajoissa, todentajan on tarkastettava, varmistaako toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tietojen täydentämiseen käyttämä lähestymistapa, että päästöjä ei aliarvioida ja että lähestymistapa ei aiheuta olennaisia väärintulkintoja.

2. Todentajan on tarkastettava, voidaanko toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän toteuttamilla kontrollitoimilla estää tehokkaasti täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 66 artiklassa tarkoitettujen puuttuvien tietojen ilmeneminen.

3. Jos perustietoselvityksissä tai uusien osallistujien tietoselvityksissä on ilmennyt tietoaaukkoja, todentajan on tarkastettava, onko tarkkailumenetelmäsuunnitelmassa vahvistettu menettelyitä delegoidun asetuksen (EU) .../... 12 artiklassa tarkoitettujen tietoaaukkojen korjaamiseksi, ovatko kyseiset menetelmät olleet tarkoituksenmukaisia asiaa koskevissa tilanteissa ja onko niitä sovellettu oikein.

Jos tarkkailumenetelmäsuunnitelmassa ei esitetä minkäänlaista tietoaaukkoihin sovellettavaa menetelmää, todentajan on tarkastettava, perustuuko lähestymistapa, jolla toiminnanharjoittaja kompensoi puuttuvat tiedot, kohtuulliseen näyttöön ja takaako se, ettei delegoidussa asetuksessa (EU) .../... vaadittuja tietoja ali- tai yliarvioida.

19 artikla

Epävarmuustarkastelu

1. Jos täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2018/2066 edellytetään, että toiminnanharjoittaja osoittaa noudattavansa epävarmuuden raja-arvoja toimintotietojen ja laskentakertoimien osalta, todentajan on vahvistettava niiden tietojen paikkansapitävyys, joiden avulla epävarmuustasot laskettiin hyväksytyyn tarkkailusuunnitelman mukaisesti.

2. Jos toiminnanharjoittaja soveltaa täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 22 artiklassa tarkoitettua tarkkailumenetelmää, joka ei perustu määrittämistasoihin, todentajan on tarkastettava,

- a) onko toiminnanharjoittaja suorittanut epävarmuuden tarkastelun ja kvantifioinnin, joilla osoitetaan, että on saavutettu vaadittu yleinen epävarmuuden raja-arvo kasvihuonekaasujen päästöjen vuositason osalta täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 22 artiklan c kohdan mukaisesti;
- b) epävarmuuden tarkastelussa ja kvantifioinnissa käytettyjen tietojen paikkansapitävyys;
- c) onko epävarmuuden tarkastelussa ja kvantifioinnissa käytetty yleinen lähestymistapa täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 22 artiklan b kohdan mukainen;
- d) onko toimitettu todisteita siitä, että täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 22 artiklan a kohdassa tarkoitettujen tarkkailumenetelmien edellytykset ovat täyttyneet.

3. Jos toiminnanharjoittajan on delegoidun asetuksen (EU) .../... mukaan tehtävä yksinkertaistettu epävarmuustarkastelu, todentajan on vahvistettava kyseisessä arvioinnissa käytettyjen tietojen paikkansapitävyys.

20 artikla

Näytteenotto

1. Tarkistaessaan 14 artiklan b ja c kohdassa tarkoitettujen kontrollitoimien ja -menettelyjen sääntöjenmukaisuutta tai suorittaessaan 15 ja 16 artiklassa tarkoitettuja tarkistuksia todentaja voi käyttää laitoksen tai ilma-aluksen käyttäjään liittyviä näytteenottomenetelmiä, kun näytteenoton katsotaan olevan perusteltua riskianalyysi huomioon ottaen.

2. Jos todentaja havaitsee näytteenoton aikana poikkeaman tai väärintulkinnan, todentajan on pyydettävä toiminnanharjoittajaa tai ilma-aluksen käyttäjää selittämään poikkeaman tai väärintulkinnan tärkeimmät syyt, jotta hän voi arvioida poikkeaman tai väärintulkinnan vaikutusta raportoituihin tietoihin. Arvioinnin tuloksen perusteella todentajan on määritettävä, tarvitaanko lisää todentamistoimia, onko näytteenottokoko lisättävä ja mikä osa tietoja toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on korjattava.

3. Todentajan on dokumentoitava 14, 15, 16 ja 17 artiklassa tarkoitettujen tarkistusten tulos, mukaan luettuina lisänäytteiden tiedot, sisäisiin todentamisasiakirjoihin.

21 artikla

Toimipaikkakäynnit

1. Todentamisprosessin aikana todentajan on yhtenä tai useana ajankohtana käytävä toimipaikassa tutkiakseen mittaus- ja tarkkailulaitteiden toimivuutta, suorittaakseen haastatteluja, toteuttaakseen tässä luvussa vaaditut toimet sekä kerätäkseen riittävästi tietoa ja todisteita, jotta se voi päätellä, ettei toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen tiedoissa ole olennaisia väärintulkintoja.

2. Toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on päästettävä todentaja toimipaikkoihinsa.

3. Toiminnanharjoittajan päästöselvityksen todentamista varten todentajan on myös käytettävä toimipaikkakäyntiä laitoksen rajojen sekä lähdevirtojen ja päästölähteiden täydellisyden arvioimiseen.

4. Toiminnanharjoittajan perustietoselvityksen tai uuden osallistujan tietoselvityksen todentamista varten todentajan on myös käytettävä toimipaikkakäyntiä laitoksen ja sen osien rajojen sekä lähdevirtojen, päästölähteiden ja teknisten yhteyksien täydellisyden arvioimiseen.

5. Toiminnanharjoittajan päästöselvityksen, perustietoselvityksen tai uuden osallistujan tietoselvityksen todentamista varten todentajan on päätettävä riskianalyysin perusteella, tarvitaanko käyntejä muihin paikkoihin, myös jos tietovirtojen hallintatoimien ja kontrollitoimien merkittäviä osia suoritetaan muissa paikoissa, kuten yritysten pääkonttoreissa ja muissa toimipaikan ulkopuolisissa toimistoissa.

22 artikla

Väärintulkintojen, poikkeamien ja vaatimustenvastaisuuksien korjaaminen

1. Jos todentaja havaitsee väärintulkintoja, poikkeamia tai vaatimustenvastaisuuksia suhteessa komission täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2018/2066 tai delegoituun asetukseen (EU) .../... todentamisen aikana, todentajan on ilmoitettava siitä toiminnanharjoittajalle tai ilma-aluksen käyttäjälle ajoissa ja pyydettävä tätä tekemään asiaankuuluvat oikaisut.

Toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on korjattava ilmoitetut väärintulkinnat tai poikkeamat.

Jos täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 tai delegoidun asetuksen (EU) .../... suhteen on havaittu vaatimustenvastaisuus, toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on ilmoitettava asiasta toimivaltaiselle viranomaiselle ja oikaistava asianomainen vaatimustenvastaisuus ilman aiheetonta viivytystä.

2. Todentajan on dokumentoitava sisäisissä todentamisasiakirjoissa kaikki väärintulkinnat, poikkeamat tai vaatimustenvastaisuudet, jotka liittyvät täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2018/2066 tai delegoituun asetukseen (EU) .../... ja jotka toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä on oikaissut todentamisen aikana, ja merkittävät ne ratkaistuksi.

3. Jos toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei korjaa todentajan ilmoittamia väärintulkintoja tai poikkeamia 1 kohdan mukaisesti ennen kuin todentaja antaa todentamisraportin, todentajan on pyydettävä toiminnanharjoittajaa tai ilma-aluksen käyttäjää selittämään poikkeaman tai väärintulkinnan tärkeimmät syyt, jotta hän voi arvioida poikkeaman tai väärintulkinnan vaikutusta raportoituihin tietoihin.

Todentajan on määritettävä, onko korjaamattomilla väärintulkinnoina yksin tai yhdessä muiden väärintulkintojen kanssa olennaista vaikutusta raportoituihin kokonaispäästötietoihin, tonnikipometritietoihin tai maksutta tapahtuvan jaon kannalta merkityksellisiin tietoihin. Arvioidessaan väärintulkintojen olennaisuutta todentajan on otettava huomioon väärintulkinnan koko ja luonne sekä sen esiintymisen erityiset olosuhteet.

Todentajan on arvioitava, onko korjaamattomalla poikkeamalla yksin tai yhdessä muiden poikkeamien kanssa vaikutusta raportoituihin tietoihin ja aiheuttaako tämä olennaisen väärintulkinnan.

Jos toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei korjaa seikkaa, joka on täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 tai delegoidun asetuksen (EU) .../... vaatimusten vastainen 1 kohdan mukaisesti ennen kuin todentaja antaa todentamisraportin, todentajan on arvioitava, onko korjaamattomalla vaatimustenvastaisuudella vaikutusta raportoituihin tietoihin ja aiheuttaako tämä olennaisen väärintulkinnan.

Todentaja voi katsoa väärintulkinnat olennaisiksi, jopa jos kyseiset väärintulkinnat yksin tai yhdessä muiden väärintulkintojen kanssa jäävät alle 23 artiklan mukaisen olennaisuustason, jos se on perusteltua väärintulkinnan koon ja luonteen sekä sen esiintymisen erityisten olosuhteiden perusteella.

23 artikla

Olennaisuustaso

1. Päästöselvitysten todentamista varten olennaisuustason on oltava 5 prosenttia kaikista raportoiduista kokonaispäästöistä todennettavalla raportointikaudella seuraavien osalta:
 - a) täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 19 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut luokan A laitokset ja mainitun täytäntöönpanoasetuksen 19 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut luokan B laitokset;
 - b) ilma-aluksen käyttäjät, joiden vuosipäästöt ovat enintään 500 kilotonnia fossiilista hiilidioksidia.
2. Päästöselvitysten todentamista varten olennaisuustason on oltava 2 prosenttia raportoiduista kokonaispäästöistä todennettavalla raportointikaudella seuraavien osalta:
 - a) täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 19 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetut luokan C laitokset;
 - b) ilma-aluksen käyttäjät, joiden vuosipäästöt ovat yli 500 kilotonnia fossiilista hiilidioksidia.
3. Ilma-aluksen käyttäjien tonnikilometriselvitysten todentamista varten olennaisuustason on oltava 5 prosenttia kaikista raportoiduista tonnikilometritiedoista todennettavalla raportointikaudella.
4. Perustietoselvityksen tai uuden osallistujan tietoselvitysten todentamista varten olennaisuustason on oltava 5 prosenttia seuraavien seikkojen raportoidusta kokonaisarvosta:
 - a) laitoksen kokonaispäästöt, jos tiedot liittyvät päästöihin;
 - b) tuodun ja tuotetun mitattavissa olevan nettolämmön summa, jos tiedot liittyvät mitattavissa olevaan lämpöön, tarvittaessa;
 - c) tuotujen ja laitoksessa tuotettujen jätteen määrän summa, tarvittaessa;
 - d) kunkin merkityksellisen tuotteen vertailuarvon piiriin kuuluvan laitoksen osan tuotantotaso erikseen.

24 artikla

Johtopäätökset todentamisen havainnoista

Suorittaessaan todentamista ja tarkastellessaan todentamisen aikana saatuja tietoja todentajan on:

- a) tarkistettava toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän lopulliset tiedot, mukaan luettuina tiedot, joita on mukautettu todentamisen aikana saatujen tietojen perusteella;
- b) tarkasteltava uudelleen toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän syitä lopullisten tietojen ja aiemmin toimitettujen tietojen eroille;
- c) tarkasteltava uudelleen arvioinnin tuloksia sen määrittämiseksi, onko toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä tarkkailusuunnitelma tai tarkkailumenetelmäsuunnitelma, mukaan luettuina kyseisessä suunnitelmassa kuvatut menettelyt, toteutettu asianmukaisesti;
- d) arvioitava, onko todentamisriski riittävän alhaisella tasolla, jotta voidaan saavuttaa kohtuullinen varmuus;
- e) varmistettava, että on hankittu riittävästi todisteita, jotta voidaan antaa todentamislausunto kohtuullisella varmuudella siitä, ettei selvityksessä ole olennaisia väärinymmärryksiä;
- f) varmistettava, että todentamisprosessi on täysin dokumentoitu sisäisissä todentamisasiakirjoissa ja että todentamisraportissa voidaan tehdä lopullinen päätelmä.

25 artikla

Riippumaton katselmointi

1. Todentajan on toimitettava sisäiset todentamisasiakirjat ja todentamisraportti riippumattomalle katselmoijalle ennen todentamisraportin antamista.

2. Riippumaton katselmoija ei ole saanut suorittaa mitään niistä todentamistoimista, joita katselmoinnissa käsitellään.
3. Riippumattoman katselmoinnin on katettava koko tässä luvussa kuvattu todentamisprosessi, ja se on kirjattava sisäisiin todentamisasiakirjoihin.

Riippumattoman katselmoijan on suoritettava katselmointi sen varmistamiseksi, että todentamisprosessi on suoritettu tämän asetuksen mukaisesti, että 41 artiklassa tarkoitettuja todentamistoimia koskevat menettelyt on suoritettu oikein ja että on sovellettu asianmukaista ammatillista huolellisuutta ja harkintaa.

Riippumattoman katselmoijan on myös arvioitava, ovatko kerätyt todisteet riittävät, jotta todentaja voi antaa todentamisraportin riittävällä varmuudella.

4. Jos esiintyy seikkoja, jotka saattavat aiheuttaa sen, että todentamisraporttiin tehdään muutoksia katselmoinnin jälkeen, riippumattoman katselmoijan on arvioitava myös kyseiset muutokset ja niihin liittyvät todisteet.
5. Todentajan on asianmukaisesti valtuutettava jokin henkilö, joka varmistaa todentamisraportin riippumattoman katselmoijan päätelmien sekä sisäisiin todentamisasiakirjoihin sisältyvien todisteiden perusteella.

26 artikla

Sisäiset todentamisasiakirjat

1. Todentajan on laadittava ja koottava sisäiset todentamisasiakirjat, joihin sisältyvät vähintään
 - a) suoritettujen todentamistoimintojen tulokset;
 - b) strateginen analyysi, riskianalyysi ja todentamissuunnitelma;
 - c) riittävästi tietoa todentamislausekkeiden tukemiseksi, mukaan lukien perustelut päätelmille siitä, onko havaituilla väärintulkintoilla olennaisia vaikutuksia raportoituviin päästöihin, tonnikilometritietoihin tai maksutta tapahtuvan jaon kannalta merkittäviin tietoihin.
 2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut sisäiset todentamisasiakirjat on laadittava siten, että 25 artiklassa tarkoitettu riippumaton katselmoija ja kansallinen akkreditointielin voivat arvioida, onko todentaminen suoritettu tämän asetuksen mukaisesti.
- Sen jälkeen, kun todentamisraportti on tarkastettu 25 artiklan 5 kohdan mukaisesti, todentajan on sisällytettävä riippumattoman katselmoinnin tulokset sisäisiin todentamisasiakirjoihin.
3. Todentajan on pyynnöstä annettava toimivaltaiselle viranomaiselle pääsy sisäisiin todentamisasiakirjoihin, jotta toimivaltainen viranomainen voi helpommin arvioida todentamista.

27 artikla

Todentamisraportti

1. Todentajan on todentamisen aikana kerättyjen tietojen perusteella annettava toiminnanharjoittajalle tai ilma-aluksen käyttäjälle todentamisraportti kustakin todennetusta päästö- tai tonnikilometriselvityksestä, perustietoselvityksestä tai uuden osallistujan tietoselvityksestä. Todentamisraportin on sisällettävä ainakin yksi seuraavista tuloksista:
 - a) päästöselvitys voidaan todentaa tyydyttäväksi;
 - b) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitys sisältää olennaisia väärintulkintoja, joita ei ole korjattu ennen todentamisraportin antamista;
 - c) todentamisen pätevyysalue on 28 artiklan nojalla liian suppea ja todentaja ei ole voinut saada riittävästi todisteita antaakseen riittävällä varmuudella todentamislausekkeiden siitä, että selvityksessä ei ole olennaisia väärintulkintoja;
 - d) yksin tai yhdessä muiden poikkeamien kanssa esiintyvien poikkeamien vuoksi selvitys ei ole riittävän selkeä eikä todentaja voi todeta riittävällä varmuudella, ettei toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä ole olennaisia väärintulkintoja;
 - e) kun tarkkailumenetelmäsuunnitelmalle ei edellytetä toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntää, delegoidun asetuksen (EU) .../... säännösten noudattamatta jättäminen johtaa riittämättömään selkeyteen ja estää todentajaa toteamasta kohtuullisella varmuudella, ettei perustietoselvityksessä tai uuden osallistujan tietoselvityksessä ole olennaisia väärintulkintoja.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan soveltamista varten toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen voidaan todeta olevan tyydyttävä ainoastaan, jos toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä ei ole olennaisia väärintulkintoja.

2. Toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on toimitettava todentamisraportti toimivaltaiselle viranomaiselle yhdessä kyseessä olevan toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen kanssa.
3. Todentamisraportin on sisällettävä ainakin seuraavat osat:
 - a) sen toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän nimi, jota todentaminen koskee;
 - b) todentamisen tavoitteet;
 - c) todentamisen pätevyysalue;
 - d) viittaus siihen toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitykseen, joka on todennettu;
 - e) perusteet, joita on käytetty todennettaessa toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitystä, mukaan luettuna tarvittaessa lupa sekä toimivaltaisen viranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman versiot sekä tarvittaessa kunkin tarkkailusuunnitelman voimassaoloaika;
 - f) jos perustietoselvityksen todentamista edellytetään kautta 2021–2025 koskevan jaon osalta ja toimivaltainen viranomainen ei ole edellyttänyt tarkkailumenetelmäsuunnitelman hyväksymistä, vahvistus siitä, että todentaja on tarkastanut tarkkailumenetelmäsuunnitelman ja että suunnitelma on delegoidun asetuksen (EU) .../... mukainen;
 - g) kun kyseessä on toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentaminen, yhteenlasketut päästöt tai tonnikipometrit kutakin direktiivin 2003/87/EY liitteessä I tarkoitettua toimintoa sekä laitosta tai ilma-aluksen käyttäjää kohti;
 - h) kun kyseessä on perustietoselvityksen tai uuden osallistujan tietoselvityksen todentaminen, yhdistetyt vuotuiset todennetut tiedot kultakin vuodelta viiteajanjakson aikana kunkin laitoksen osan vuotuisesta tuotantotasosta sekä laitoksen osalle osoitetuista päästöistä;
 - i) raportointikausi tai viiteajanjakso, jota todentaminen koskee;
 - j) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän, toimivaltaisen viranomaisen ja todentajan vastuut;
 - k) todentajan lausunto;
 - l) kuvaus havaituista väärintulkinnoista ja poikkeamista, joita ei ole korjattu ennen todentamisraportin antamista;
 - m) toimipaikkakäyntien päivämäärät ja tiedot toimipaikkakäynnit tehneistä henkilöistä;
 - n) tiedot siitä, onko toimipaikkakäynneistä luovuttu, sekä perusteet toimipaikkakäynneistä luopumiselle;
 - o) kaikki todentamisen aikana havaitut tapaukset, joissa täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 tai delegoidun asetuksen (EU) .../... säännöksiä ei ole noudatettu;
 - p) jos toimivaltaisen viranomaisen hyväksyntää ei voida saada ajoissa, jotta voitaisiin soveltaa 18 artiklan 1 kohdan viimeisessä alakohdassa tarkoitettua menetelmää tietoaukkojen korjaamiseksi, vahvistus siitä, onko käytetty menetelmä konservatiivinen ja johtaako se olennaisesti väärintulkintoihin;
 - q) maininta siitä, jos menetelmä, jota käytetään korjaamaan tietoaukkoja delegoidun asetuksen (EU) .../... 12 artiklan mukaisesti, johtaa olennaisesti väärintulkintoihin;
 - r) jos todentaja on havainnut laitoksen kapasiteetissa, tuotantotasossa ja toiminnassa muutoksia, joilla voisi olla vaikutusta laitokselle jaettaviin päästöoikeuksiin ja joita ei ole raportoitu toimivaltaiselle viranomaiselle raportointikauden 31 päivään joulukuuta mennessä komission päätöksen 2011/278/EU 24 artiklan 1 kohdan mukaisesti, kuvaus näistä muutoksista ja tähän liittyvät huomiot;
 - s) tarvittaessa suositukset parannuksiksi;
 - t) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamiseen osallistuneiden EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan, riippumattoman katselmoijan ja tarvittaessa EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijan ja teknisen asiantuntijan nimet;
 - u) todentajan puolesta valtuutetun henkilön nimi sekä päiväys ja allekirjoitus.
4. Todentajan on kuvattava täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2018/2066 tai delegoituun asetukseen (EU) .../... liittyvät väärintulkinnat, poikkeamat ja vaatimustenvastaisuudet todentamisraportissa riittävän yksityiskohtaisesti, jotta toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä sekä toimivaltainen viranomainen voi saada käsityksen seuraavista:
 - a) täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2018/2066 tai delegoituun asetukseen (EU) .../... liittyvien väärintulkintojen, poikkeamien ja vaatimustenvastaisuuksien laajuus ja luonne;
 - b) syy siihen, miksi väärintulkinnalla on olennaista vaikutusta tai miksi sillä ei ole olennaista vaikutusta;

- c) mihin toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen osaan väärintulkinta liittyy tai mihin tarkkailusuunnitelman osaan vaatimusten vastaisuus liittyy;
- d) mihin täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 tai delegoidun asetuksen (EU) .../... vaatimustenvastaisuus liittyy.
5. Jos jäsenvaltio vaatii todentajaa toimittamaan päästö- tai tonnakilometriselvityksen todentamista varten todentamisprosessista 3 kohdassa kuvattujen tietojen lisäksi muita tietoja, jotka eivät ole tarpeen todentamislausekkeen ymmärtämiseksi, toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä voi tehokkuussyistä toimittaa nämä lisätiedot toimivaltaiselle viranomaiselle todentamisraportista erillään jonakin muuna päivämääränä, viimeistään kuitenkin 15 päivänä toukokuuta samana vuonna.

28 artikla

Soveltamisalan rajaaminen

Todentaja voi todeta, että 27 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu todentaminen on liian suppea missä tahansa seuraavista tilanteista:

- a) tiedoissa olevien puutteiden vuoksi todentaja ei saa tarvittavia todisteita todentamisriskin vähentämiseksi tasolle, jolla saavutetaan riittävä varmuuden taso;
- b) tarkkailusuunnitelma ei ole toimivaltaisen viranomaisen hyväksymä;
- c) tarkkailusuunnitelma tai tarkkailumenetelmäsuunnitelma ei ole riittävän laaja tai selkeä, jotta voitaisiin tehdä todentamisen loppupäätelmät;
- d) toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei ole toimittanut riittävästi tietoja, jotta todentaja voisi toimittaa todentamisen;
- e) kun delegoidussa asetuksessa (EU) .../... edellytetään tai jäsenvaltio edellyttää, että toimivaltainen viranomainen hyväksyy tarkkailumenetelmäsuunnitelman ennen perustietoselvityksen toimittamista ja toimivaltainen viranomainen ei ole hyväksynyt kyseistä suunnitelmaa ennen todentamisen aloittamista.

29 artikla

Muiden kuin olennaisten poikkeamien käsittely

1. Todentajan on tilanteen mukaan arvioitava, onko toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä korjannut poikkeamat, joita todentaja on kuvannut aiempaan tarkkailukauteen liittyvässä todentamisraportissaan, täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 69 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen toiminnanharjoittajalle asetettujen vaatimusten mukaisesti.

Jos toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei ole korjannut näitä poikkeamia täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 69 artiklan 4 kohdan mukaisesti, todentajan on harkittava, lisääkö tämä puutteellisuus tai voiko se lisätä väärintulkintojen riskiä.

Todentajan on raportoitava todentamisraportissa siitä, onko toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ratkaissut kyseiset poikkeamat.

2. Todentajan on kirjattava sisäisiin todentamisasiakirjoihin yksityiskohdat siitä, milloin ja miten toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä on ratkaissut havaitut poikkeamat todentamisen aikana.

30 artikla

Tarkkailu- ja raportointiprosessin parantaminen

1. Jos todentaja on havainnut, että toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä voi parantaa toimintaansa jäljempänä olevissa a–e alakohdassa tarkoitetuilla aloilla, todentajan on esitettävä todentamisraportissa asiaa koskevia suosituksia parannuksiksi näillä aloilla:

- a) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän riskien arviointi;
- b) tietovirtojen hallintatoimien ja kontrollitoimien kehittäminen, dokumentointi, täytäntöönpano ja ylläpito sekä kontrollijärjestelmän arviointi;

- c) tietovirtojen hallintatoimia ja kontrollitoimia koskevien menettelyjen kehittäminen, dokumentointi, täytäntöönpano ja ylläpito sekä muut menettelyt, jotka toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän on laadittava täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 tai delegoidun asetuksen (EU) .../... 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
- d) päästöjen tai tonnikipometrien tarkkailu ja raportointi, myös liittyen ylempien määrittämistasojen saavuttamiseen, riskien vähentämiseen sekä tarkkailun ja raportoinnin tehokkuuden parantamiseen;
- e) tietojen tarkkailu ja raportointi perustietoselvitystä tai uuden osallistujan tietoselvitystä varten.

2. Todentamisen aikana sen vuoden jälkeen, jona suositukset parannuksiksi on kirjattu todentamisraporttiin, todentajan on tarkastettava, onko toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä toteuttanut suositukset parannuksiksi ja millä tavalla tämä on tehty.

Jos toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä ei ole toteuttanut kyseisiä suosituksia tai ei ole toteuttanut niitä asianmukaisesti, todentajan on arvioitava, mitä vaikutuksia tällä on väärintulkintoja tai poikkeamia koskeville riskeille.

31 artikla

Laitosten yksinkertaistettu todentaminen

1. Todentaja voi 21 artiklan 1 kohdan soveltamisesta poiketen päättää, mikäli toimivaltainen viranomainen hyväksyy asian tämän artiklan toisen alakohdan mukaisesti, ettei se tee toimipaikkakäyntejä. Se voi päättää näin riskianalyysin tulosten perusteella ja todettuaan, että todentajalla on etäpääsy tarvittaviin tietoihin ja että komission asettamat edellytykset sille, ettei toimipaikkakäyntejä tehdä, täyttyvät. Todentajan on ilmoitettava asiasta toiminnanharjoittajalle viipymättä.

Toiminnanharjoittajan on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle hakemus, jossa toimivaltaista viranomaista pyydetään hyväksymään todentajan päätös siitä, ettei se tee toimipaikkakäyntejä.

Kyseessä olevan toiminnanharjoittajan hakemuksen perusteella toimivaltaisen viranomaisen on päätettävä, hyväksytäänkö todentajan päätös siitä, ettei toimipaikkakäyntejä tehdä, ottaen huomioon kaikki seuraavat osat:

- a) tiedot, jotka todentaja on toimittanut riskianalyysin tuloksista;
- b) tiedot siitä, että asian kannalta olennaisiin tietoihin on etäpääsy;
- c) osoitus siitä, että 3 kohdassa esitettyjä vaatimuksia ei sovelleta laitokseen;
- d) todisteet siitä, että edellytykset sille, ettei toimipaikkakäyntejä tehdä, täyttyvät.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua toimivaltaisen viranomaisen antamaa hyväksyntää ei vaadita, kun jätetään tekemättä toimipaikkakäyntejä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 47 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin vähän päästöjä aiheuttaviin laitoksiin.

3. Todentajan on joka tapauksessa tehtävä toimipaikkakäynnit seuraavissa tilanteissa:

- a) todentaja todentaa toiminnanharjoittajan päästöselvityksen ensimmäisen kerran;
- b) todentaja ei ole tehnyt toimipaikkakäyntejä kahtena raportointikautena välittömästi ennen tämänhetkistä raportointikautta;
- c) raportointikauden aikana tarkkailusuunnitelmassa on tapahtunut merkittäviä muutoksia, mukaan luettuina täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 15 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut muutokset;
- d) todennetaan toiminnanharjoittajan perustietoselvitys tai uuden osallistujan tietoselvitys.

4. Edellä olevan 3 kohdan c alakohdtaa ei sovelleta, jos raportointikauden aikana on muutettu ainoastaan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 15 artiklan 3 kohdan h alakohdassa tarkoitettua laskentakertoimen oletusarvoa.

32 artikla

Edellytykset sille, ettei toimipaikkakäyntejä tehdä

Edellytyksenä sille, ettei edellä 31 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja toimipaikkakäyntejä tehdä, voi olla mikä tahansa seuraavista:

- 1) todentaminen koskee täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 19 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua luokan A laitosta tai kyseisen täytäntöönpanoasetuksen 19 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua luokan B laitosta ja:
 - a) laitoksella on ainoastaan yksi täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 19 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettu lähdevirta, joka on maakaasu, tai yksi vähämerkityksellinen lähdevirta tai useampia vähämerkityksellisiä lähdevirtoja, jotka yhdistettyinä eivät ylitä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 19 artiklassa vahvistettua vähämerkityksellisten lähdevirtojen raja-arvoa.
 - b) maakaasua tarkkaillaan fiskaalisella mittauksella, johon sovelletaan asianmukaista oikeudellista järjestelmään fiskaalisten mittareiden kontrolloimiseksi ja joka vastaa sovellettavaan määrittämistasoon liittyviä epävarmuustasoja;
 - c) sovelletaan ainoastaan maakaasun laskentakertoimien oletusarvoja;
- 2) todentaminen koskee täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 19 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua luokan A laitosta tai kyseisen täytäntöönpanoasetuksen 19 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua luokan B laitosta ja:
 - a) laitoksella on ainoastaan yksi lähdevirta, joka on polttoaine ilman prosessipäästöjä, ja kyseinen polttoaine on joko kiinteä polttoaine, joka poltetaan suoraan laitoksessa ilman välivarastoa, tai nestemäinen tai kaasumainen polttoaine, jota varten voidaan käyttää välivarastoa;
 - b) lähdevirtaan liittyviä toimintotietoja tarkkaillaan käyttämällä yhtä seuraavista menetelmistä:
 - i) käytetään fiskaalista mittausta, johon sovelletaan asianmukaista oikeudellista järjestelmää fiskaalisten mittareiden kontrolloimiseksi ja joka vastaa sovellettavaan määrittämistasoon liittyviä vaadittuja epävarmuustasoja;
 - ii) käytetään yksinomaan laskutustietoihin perustuvaa menetelmää, jossa otetaan tarvittaessa huomioon varastomuutokset;
 - c) sovelletaan ainoastaan laskentakertoimien oletusarvoja;
 - d) toimivaltainen viranomainen on sallinut sen, että laitos käyttää yksinkertaistettua tarkkailusuunnitelmaa täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 13 artiklan mukaisesti;
- 3) todentaminen koskee täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 47 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua vähän päästöjä aiheuttavaa laitosta ja sovelletaan 2 kohdan a–c alakohtia.
- 4) todentaminen koskee miehittämättömässä paikassa sijaitsevaa laitosta, jossa
 - a) kaukomitatut tiedot miehittämättömästä paikasta lähetetään suoraan toiseen paikkaan, jossa kaikkia tietoja käsitellään ja hallinnoidaan ja jossa ne tallennetaan;
 - b) sama henkilö on vastuussa kaikkien kyseistä paikkaa koskevien tietovirtojen hallinnasta ja kirjaamisesta;
 - c) toiminnanharjoittaja tai laboratorio on jo tarkastanut mittarit toimipaikassa täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 60 artiklan mukaisesti ja toiminnanharjoittajan toimittama allekirjoitettu asiakirja tai päivätty valokuvatodiste osoittaa, ettei laitoksessa ole tapahtunut mittausta tai toiminnallisia muutoksia kyseisen tarkastuksen jälkeen.
- 5) todentaminen koskee syrjäistä tai vaikeapääsyistä paikkaa, erityisesti off-shore-laitosta, ja
 - a) kyseisestä paikasta kerätyt tiedot ovat erittäin keskitettyjä ja ne siirretään suoraan toiseen paikkaan, jossa kaikkia tietoja käsitellään ja hallinnoidaan ja jossa ne tallennetaan hyvän laadunvarmistuksen mukaisesti;
 - b) toiminnanharjoittaja tai laboratorio on jo tarkastanut mittarit toimipaikassa täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 60 artiklan mukaisesti ja toiminnanharjoittajan toimittama allekirjoitettu asiakirja tai päivätty valokuvatodiste osoittaa, ettei laitoksessa ole tapahtunut mittausta tai toiminnallisia muutoksia kyseisen tarkastuksen jälkeen.

Edellä olevaa 2 kohtaa voidaan soveltaa myös, jos kyseisen kohdan a alakohdassa mainitun lähdevirran lisäksi laitos käyttää yhtä vähämerkityksellistä lähdevirtaa tai useaa vähämerkityksellistä lähdevirtaa, jotka yhdistettyinä eivät ylitä täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 19 artiklassa vahvistettua vähämerkityksellisten lähdevirtojen raja-arvoa.

33 artikla

Ilma-aluksen käyttäjien yksinkertaistettu todentaminen

1. Poiketen siitä, mitä tämän asetuksen 21 artiklan 1 kohdassa säädetään, todentaja voi päättää luopua toimipaikka-käynnistä, kun kyseessä on täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 55 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu vähäisten päästöjen aiheuttaja, jos todentaja on todennut riskianalyysinsä perusteella, että todentajalla on etäpääsy kaikkiin asian kannalta olennaisiin tietoihin.

2. Jos ilma-aluksen käyttäjä käyttää täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 55 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja yksinkertaistettuja välineitä polttoaineen kulutuksen määrittämiseen ja raportoidut tiedot on tuotettu kyseisillä välineillä erillään kaikista ilma-aluksen käyttäjältä peräisin olevista syöttötiedoista saaduista tiedoista, todentaja voi riskianalyysinsä perusteella päättää, ettei se suorita tämän asetuksen 14 ja 16 artiklassa, 17 artiklan 1 ja 2 kohdassa ja 18 artiklassa tarkoitettuja tarkastuksia.

34 artikla

Yksinkertaistetut todentamissuunnitelmat

Jos todentaja käyttää yksinkertaistettua todentamissuunnitelmaa, todentajan on kirjattava sisäisiin todentamisasiakirjoihin perustelut, jotka koskevat kyseisten suunnitelmien käyttöä, mukaan lukien todisteet siitä, että edellytykset yksinkertaistettujen todentamissuunnitelmien käytölle ovat täyttyneet.

III LUKU

TODENTAJIA KOSKEVAT VAATIMUKSET

35 artikla

Akkreditoinnin alakohtaiset pätevyysalueet

Todentajan on annettava todentamisraportti ainoastaan sellaiselle toiminnanharjoittajalle tai ilma-aluksen käyttäjälle, jonka harjoittama toiminta sisältyy siihen liitteessä I tarkoitettun toiminnon soveltamisalaan, jota varten todentajalle on myönnetty akkreditointi asetuksen (EY) N:o 765/2008 ja tämän asetuksen mukaisesti.

36 artikla

Jatkuvaa pätevyyttä koskeva prosessi

1. Todentajan on luotava, dokumentoitava ja toteutettava pätevyysprosessi ja ylläpidettävä sitä sen varmistamiseksi, että kaikki työntekijät, joille on uskottu todentamistoimia, ovat päteviä niille uskottujen tehtävien suorittamiseen.

2. Osana 1 kohdassa tarkoitettua pätevyysprosessia todentajan on ainakin määritettävä, dokumentoitava, toteutettava ja ylläpidettävä seuraavat:

- a) yleiset pätevyyskriteerit kaikille todentamistoimia suorittaville työntekijöille;
- b) todentamistoimet toteuttavan todentajan sisällä erityiset pätevyyskriteerit kutakin tehtävää varten, erityisesti EU:n päästökauppajärjestelmän audittoijalle, EU:n päästökauppajärjestelmän johtavalle audittoijalle, riippumattomalle katselmoijalle ja tekniselle asiantuntijalle;
- c) menetelmä, jolla varmistetaan kaikkien todentamistoimia harjoittavien työntekijöiden jatkuva pätevyys ja heidän toimintansa säännöllinen arviointi;
- d) prosessi, jolla varmistetaan todentamistoiimiin osallistuvan henkilökunnan jatkuva koulutus;
- e) prosessi, jolla varmistetaan se, kuuluuko todentamissitoumus todentajan akkreditoinnin pätevyysalueeseen ja onko todentajalla pätevyys, henkilökunta ja resurssit, joita tarvitaan todentamisryhmän valitsemiseen ja todentamistoiimien saattamiseen loppuun vaaditussa aikataulussa.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdassa mainitut pätevyyskriteerit määritetään erikseen kullekin akkreditoinnin pätevyys-alueelle, jolla kyseiset henkilöt suorittavat todentamistoimia.

Arvioidessaan henkilökunnan pätevyyttä ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti todentajan on arvioitava heidän pätevyyttään a ja b kohdassa esitettyjen pätevyyskriteerien perusteella.

Ensimmäisen alakohdan e alakohdassa tarkoitettua prosessia on myös sisällettävä prosessi sen arvioimiseksi, onko todentamisryhmällä tarvittava pätevyys ja henkilökunta suorittamaan todentamistoimia tietyn toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän osalta.

Todentajan on laadittava yleiset ja erityiset pätevyyskriteerit, jotka ovat 37 artiklan 4 kohdassa sekä 38, 39 ja 40 artiklassa tarkoitettujen kriteerien mukaiset.

3. Todentajan on säännöllisesti seurattava kaikkien todentamistoiimiin osallistuvien työntekijöiden toimintaa, jotta voidaan varmistaa henkilökunnan jatkuva pätevyys.

4. Todentajan on säännöllisesti tarkasteltava 1 kohdassa tarkoitettua pätevyysprosessia sen varmistamiseksi, että
 - a) toisen kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua pätevyyskriteerit laaditaan tämän asetuksen mukaisten pätevyysvaatimusten mukaisesti;
 - b) käsitellään kaikkia seikkoja, jotka voidaan tunnistaa liittyen ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdan mukaisten yleisten ja erityisten pätevyyskriteerien asettamiseen;
 - c) kaikki pätevyysprosessin vaatimukset päivitetään ja niitä ylläpidetään asianmukaisesti.
5. Todentajalla on oltava järjestelmä, jolla kirjataan edellä 1 kohdassa tarkoitettussa pätevyysprosessissa toteutettujen toimien tulokset.
6. Riittävän pätevän arvioijan on arvioitava EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijan ja EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan pätevyys ja suoritus.

Toimivaltaisen arvioijan on seurattava näitä auditoijia toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamisen aikana tarpeen mukaan laitoksen tai ilma-aluksen käyttäjän toimipaikalla sen määrittämiseksi, täyttävätkö nämä pätevyyskriteerit.

7. Jos henkilökunnan jäsen ei voi osoittaa, että hänelle uskottua erityistä tehtävää koskevat pätevyyskriteerit täyttyvät kaikilta osin, todentajan on määritettävä ja järjestettävä lisäkoulutusta tai valvottua työharjoittelua. Todentajan on valvottava kyseistä henkilöä kunnes tämä osoittaa todentajaa tyydyttävällä tavalla, että hän täyttää pätevyyskriteerit.

37 artikla

Todentamisryhmät

1. Todentajan on koottava jokaista yksittäistä toimeksiantoa varten todentamisryhmä, joka pystyy suorittamaan II luvussa tarkoitettua todentamistoimet.
2. Todentamisryhmässä on oltava ainakin EU:n päästökauppajärjestelmän johtava auditoija ja, mikäli todentajan päätelmät 8 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettua arvioinnin aikana sekä strateginen analyysi sitä edellyttävät, sopiva määrä EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijia ja teknisiä asiantuntijoita.
3. Todentajan on nimettävä kuhunkin yksittäiseen toimeksiantoon liittyvien todentamistoimien riippumatonta katselmointia varten riippumaton katselmoija, joka ei kuulu todentamisryhmään.
4. Jokaisen ryhmän jäsenen tulee
 - a) ymmärtää selkeästi oma roolinsa todentamisprosessissa;
 - b) pystyä kommunikoidaan käytännössä kielellä, jota tarvitaan hänen tehtäviensä hoitamiseen.
5. Todentamisryhmässä on oltava ainakin yksi henkilö, jolla on tarvittava tekninen pätevyys ja ymmärrys, jotta hän voi arvioida erityiset tekniset tarkkailu- ja raportointinäkökohdat, jotka liittyvät liitteessä I tarkoitettuihin laitoksen tai ilma-aluksen käyttäjän suorittamiin toimintoihin. Todentamisryhmässä on lisäksi oltava yksi henkilö, joka pystyy kommunikoidaan kielellä, jota tarvitaan toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamiseen jäsenvaltiossa, jossa todentaja suorittaa todentamista.

Kun todentaja suorittaa perustietoselvityksen tai uuden osallistujan tietoselvityksen todentamista, todentamisryhmässä on oltava lisäksi ainakin yksi henkilö, jolla on tarvittava tekninen pätevyys ja ymmärrys, jotta hän voi arvioida erityiset tekniset näkökohdat, jotka liittyvät päästöoikeuksien maksuttoman jaon kannalta merkittävien tietojen keräämiseen, tarkkailuun ja raportointiin.

6. Jos todentamisryhmä koostuu yhdestä henkilöstä, tämän henkilön on täytettävä kaikki EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijaa ja EU:n päästökauppajärjestelmän johtavaa auditoijaa koskevat pätevyysvaatimukset sekä 4 ja 5 kohdassa esitetyt vaatimukset.

38 artikla

EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijien ja EU:n päästökauppajärjestelmän johtavien auditoijan pätevyysvaatimukset

1. EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijalla on oltava pätevyys todentamisen suorittamiseen. Tätä varten EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijalla on oltava vähintään:
 - a) tietämys direktiivistä 2003/87/EY, täytäntöönpanoasetuksesta (EU) 2018/2066, delegoidusta asetuksesta (EU) .../..., kun kyseessä on perustietoselvityksen tai uuden osallistujan tietoselvityksen todentaminen, tästä asetuksesta, asiaa koskevista standardeista, muusta asiaa koskevasta lainsäädännöstä, sovellettavista ohjeista sekä sen jäsenvaltion asiaa koskevista ohjeista ja lainsäädännöstä, jossa todentaja suorittaa todentamisen;

- b) tietoa ja kokemusta tietojen tarkastuksesta, mukaan luettuina:
- i) tietojen tarkastusmenetelmät, mukaan luettuina olennaisuustason soveltaminen ja väärintulkintojen olennaisuuden arviointi;
 - ii) luontaisten riskien ja kontrolliriskien analysointi;
 - iii) näytteenottotekniikat, jotka liittyvät tietojen näytteenottoon ja kontrollitoimien tarkastamiseen;
 - iv) tietojen ja tietojärjestelmien arvioiminen, tietotekniikkajärjestelmät, tietovirtojen hallintatoimet, kontrollitoimet, kontrollijärjestelmät sekä menettelyt kontrollitoimia varten.
- c) valmius suorittaa toimia, jotka liittyvät II luvussa edellytettyyn toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitykseen;
- d) tiedot ja kokemus alakohtaisista tarkkailu- ja raportointinäkökohdista, joilla on merkitystä niiden liitteessä I tarkoitettujen toimintojen soveltamisalalle, jolla EU:n päästökauppajärjestelmän auditoija suorittaa todentamista.
2. EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan on täytettävä EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijaa koskevat pätevyysvaatimukset ja hänen on osoitettava olevansa pätevä johtamaan todentamisryhmää ja pystyvänsä vastaamaan todentamistoimien suorittamisesta tämän asetuksen mukaisesti.

39 artikla

Riippumattomien katselmoijien pätevyysvaatimukset

1. Riippumattomalla katselmoijalla on oltava asianmukaiset valtuudet katselmoida todentamisraportin luonnosta ja sisäisiä todentamisasiakirjoja 25 artiklan mukaisesti.
2. Riippumattoman katselmoijan on täytettävä 38 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan pätevyysvaatimukset.
3. Riippumattomalla katselmoijalla on oltava tarvittava pätevyys toimitettujen tietojen analysoimiseksi, jotta hän voi varmistaa tietojen kattavuuden ja eheyden, asettaa kyseenalaisiksi puuttuvat tai ristiriitaiset tiedot sekä tarkastaa tietoketjun ja sen perusteella arvioida, ovatko sisäiset todentamisasiakirjat täydellisiä ja saadaanko niistä riittävästi tietoa todentamisraportin luonnoksen tueksi.

40 artikla

Teknisten asiantuntijoiden käyttö

1. Suorittaessaan todentamistoimia todentaja voi käyttää teknisiä asiantuntijoita saadakseen yksityiskohtaista tietoa ja asiantuntemusta tietystä alasta, jota tarvitaan EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijan ja EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan tueksi näiden suorittaessa todentamistoimiaan.
2. Jos riippumattomalla katselmoijalla ei ole pätevyyttä arvioida tiettyä seikkaa arviointiprosessissa, todentajan on pyydyttävä tukea tekniseltä asiantuntijalta.
3. Teknisellä asiantuntijalla on oltava pätevyys ja asiantuntijuus, jota mahdollisesti tarvitaan EU:n päästökauppajärjestelmän auditoijan, EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan tai riippumattoman katselmoijan tukemiseksi tehokkaasti sen alan osalta, jota varten hänen tietoansa ja pätevyytensä tarvitaan. Lisäksi teknisellä asiantuntijalla on lisäksi oltava riittävä ymmärrys 38 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa kuvatuista kysymyksistä.
4. Teknisen asiantuntijan on suoritettava tietyt tehtävät EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan ohjauksessa ja tämän täydellä vastuulla todentamisryhmässä, jossa tekninen asiantuntija tai riippumaton katselmoija toimii.

41 artikla

Menetelmät todentamistoimintoja varten

1. Todentajan on luotava, dokumentoitava ja pantava täytäntöön yksi tai useampi II luvussa kuvatuista todentamistoimista sekä liitteessä II vaaditut menettelyt ja prosessit ja ylläpidettävä niitä yksi tai useampi II luvussa kuvatuista todentamistoimista sekä liitteessä II vaaditut menettelyt ja prosessit. Laatiessaan ja pannessaan täytäntöön näitä menettelyjä ja prosesseja todentajan on toteutettava liitteessä II tarkoitetuissa yhdenmukaistetuissa standardeissa edellytetyt toimet.
2. Todentajan on suunniteltava, dokumentoitava, pantava täytäntöön ja ylläpidettävä laadunhallintajärjestelmä, jotta varmistetaan 1 kohdassa tarkoitettujen menetelmien ja prosessien johdonmukainen kehittäminen, täytäntöönpano, parantaminen ja tarkastaminen liitteessä II tarkoitettujen yhdenmukaistettujen standardien mukaisesti.

42 artikla

Tiedostot ja viestiminen

1. Todentajan on ylläpidettävä tiedostoja, myös henkilökunnan pätevyyttä ja puolueettomuutta koskevia tiedostoja, tämän asetuksen noudattamisen osoittamiseksi.
2. Todentajan on säännöllisin väliajoin toimitettava tiedot toiminnanharjoittajalle tai ilma-aluksen käyttäjälle ja muille asiaan liittyville tahoille II liitteessä tarkoitetun yhdenmukaistetun standardin mukaisesti.
3. Todentajan on turvattava todentamisen aikana hankittujen tietojen luottamuksellisuus liitteessä II tarkoitetun yhdenmukaistetun standardin mukaisesti.

43 artikla

Puolueettomuus ja riippumattomuus

1. Todentajan on oltava toiminnanharjoittajasta tai ilma-aluksen käyttäjästä riippumaton ja hänen on oltava todentamistoimiensa suorittamisessa puolueeton.

Riippumattomuuden ja puolueettomuuden varmistamiseksi todentaja ja mikään saman oikeushenkilön osa ei saa olla toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä, toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän omistaja tai niiden omistuksessa; todentajalla ei myöskään saa olla toiminnanharjoittajaan tai ilma-aluksen käyttäjään sidoksia, jotka voisivat vaikuttaa sen itsenäisyyteen tai riippumattomuuteen. Todentajan on myös oltava riippumaton organisaatioista, jotka käyvät kauppaa päästöoikeuksilla direktiivin 2003/87/EY 19 artiklan nojalla perustetussa päästökauppajärjestelmässä.

2. Todentajan organisaation on oltava sellainen, että turvataan sen tasapuolisuus, riippumattomuus ja puolueettomuus. Tämän asetuksen soveltamista varten sovelletaan liitteessä II tarkoitetun yhdenmukaistetun standardin asiaa koskevia vaatimuksia.

3. Todentaja ei saa suorittaa toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän todentamistoimia, mikäli tästä aiheutuu kohtuuton riski todentajan puolueettomuudelle tai eturistiriitä todentajalle. Todentaja ei saa käyttää toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamisessa henkilökuntaa tai sopimussuhteisia työntekijöitä, joihin liittyy todellinen tai mahdollinen eturistiriitä. Todentajan on myös varmistettava, että henkilökunnan tai organisaatioiden toimet eivät vaikuta todentamisen luottamuksellisuuteen, tasapuolisuuteen, riippumattomuuteen ja puolueettomuuteen.

Edellä ensimmäisen alakohdan ensimmäisessä lauseessa tarkoitettuun puolueettomuuteen tai eturistiriitaan liittyvän kohtuuttoman riskin katsotaan syntyneen muun muassa seuraavissa tapauksissa:

- a) todentaja tai jokin saman oikeussubjektin muu osa tarjoaa konsulttipalveluja toimivaltaisen viranomaisen hyväksymässä tarkkailusuunnitelmassa tai tarkkailumenetelmäsuunnitelmassa kuvatun tarkkailu- ja raportointiprosessin osan laatimiseen, mukaan luettuina tarkkailumenetelmien kehittäminen, toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen laatiminen tai tarkkailusuunnitelman tai tarkkailumenetelmäsuunnitelman laatiminen;
 - b) todentaja tai jokin saman oikeussubjektin muu osa tarjoaa teknistä apua päästöjen, tonnikilometritietojen ja päästöoikeuksien maksuttoman jaon kannalta merkityksellisten tietojen tarkkailemiseksi ja raportoimiseksi toteutetun järjestelmän kehittämistä tai ylläpitämistä varten.
4. Todentajan eturistiriidan todentajan ja toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän välisissä suhteissa katsotaan syntyvän erityisesti jossakin seuraavista tapauksista:
 - a) todentajan ja toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän välinen suhde perustuu yhteiseen omistajuuteen, yhteiseen hallintoon, yhteiseen liikkeenjohtoon tai henkilökuntaan, yhteisiin resursseihin, yhteiseen rahoitukseen ja yhteisiin sopimuksiin tai markkinointiin;
 - b) toiminnanharjoittaja tai ilma-aluksen käyttäjä on saanut 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja konsulttipalveluja tai kyseisen kohdan b alakohdassa tarkoitettua teknistä apua konsulttielimeltä, teknisen tuen elimeltä tai joltakin muulta organisaatiolta, jolla on suhde todentajaan, ja todentajan puolueettomuus vaarantuu.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan soveltamista varten todentajan puolueettomuuden katsotaan vaarantuvan, jos todentajan ja konsulttielimien, teknisen avun elimen tai toisen organisaation suhde perustuu yhteiseen omistajuuteen, yhteiseen hallintoon, yhteiseen liikkeenjohtoon tai henkilökuntaan, yhteisiin resursseihin, yhteiseen rahoitukseen ja yhteisiin sopimuksiin tai markkinointiin ja myyntipalkkion yhteiseen maksamiseen tai muuhun uusien asiakkaiden hankkimiseen.

5. Todentaja ei saa ulkoistaa riippumatonta katselmointia eikä todentamisraportin antamista. Tämän asetuksen soveltamista varten, kun todentamistoimia ulkoistetaan, todentajan on täytettävä liitteessä II tarkoitetun yhdenmukaistetun standardin asiaa koskevat vaatimukset.

Sopimussuhteisten henkilöiden palkkaamista todentamistehtävien suorittamiseksi ei kuitenkaan katsota ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuksi ulkoistamiseksi, jos todentaja palkatessaan nämä henkilöt täyttää liitteessä II tarkoitetun yhdenmukaistetun standardin asiaa koskevat vaatimukset.

6. Todentajan on luotava, dokumentoitava, pantava täytäntöön ja ylläpidettävä prosessi, jolla varmistetaan todentajan, todentajan kanssa saman oikeushenkilön osien, muiden 4 kohdassa tarkoitettujen organisaatioiden sekä henkilökunnan ja sopimusluonteisten työntekijöiden jatkuva puolueettomuus ja riippumattomuus. Prosessiin on sisällyttävä järjestelmä, jolla varmistetaan todentajan puolueettomuus ja riippumattomuus ja täytetään liitteessä II tarkoitettu yhdenmukaistetussa standardissa esitetyt vaatimukset.

7. Jos EU:n päästökauppajärjestelmän johtava auditoija suorittaa kuusi vuotuista todentamista tietyistä ilma-aluksen käyttäjästä, EU:n päästökauppajärjestelmän johtavan auditoijan on pidettävä kolmen perättäisen vuoden tauko todentamispalvelujen tarjoamisesta samalle ilma-aluksen käyttäjälle. Tämä kuuden vuoden enimmäisaika sisältää kaikki mahdolliset kasvihuonekaasujen todentamiset kyseessä olevan ilma-aluksen käyttäjän osalta tämän asetuksen voimaantulosta alkaen.

IV LUKU

AKKREDITOINTI

44 artikla

Akkreditointi

Todentajan, joka antaa todentamisraportin toiminnanharjoittajalle tai ilma-aluksen käyttäjälle, on oltava akkreditoitu niille liitteessä I mainittujen toimintojen soveltamisaloille, joilla todentaja suorittaa toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamisen.

Perustietoselvityksen tai uuden osallistujan tietoselvityksen todentamista varten todentajan, joka antaa todentamisraportin toiminnanharjoittajalle, on lisäksi oltava akkreditoitu liitteessä I mainittua toimintoryhmää nro 98 varten.

45 artikla

Akkreditoinnin tavoitteet

Akkreditoitujen todentajien akkreditointiprosessin ja valvonnan aikana kunkin kansallisen akkreditointielimen on arvioitava todentajan ja sen todentamistoimia suorittavan henkilökunnan osalta, onko

- a) niillä pätevyys suorittaa toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentaminen tämän asetuksen mukaisesti;
- b) suorittavatko ne toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamisen tämän asetuksen mukaisesti;
- c) täyttävätkö ne III luvussa esitetyt vaatimukset.

46 artikla

Akkreditoinnin hakeminen

1. Mikä tahansa oikeushenkilö tai muu oikeussubjekti voi pyytää akkreditointia asetuksen (EY) N:o 765/2008 5 artiklan 1 kohdan ja tämän luvun säännösten mukaisesti.

Pyynnön on sisällettävä tiedot, joita vaaditaan liitteessä III tarkoitettun yhdenmukaistetun standardin perusteella.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi hakijan on ennen 45 artiklassa tarkoitettun arvioinnin alkamista toimitettava kansallisen akkreditointielimen saataville:

- a) kaikki kansallisen akkreditointielimen pyytämät tiedot;
- b) 41 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin prosesseihin liittyvät menettelyt ja tiedot sekä 41 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua laadunhallintajärjestelmää koskevat tiedot;
- c) 36 artiklan 2 kohdan a ja b kohdassa tarkoitetut pätevyyskriteerit, 36 artiklassa tarkoitettun pätevyysprosessin tulokset sekä muut asian kannalta merkitykselliset tiedot kaikkien todentamistoimiin osallistuvien työntekijöiden pätevyyydestä;
- d) tiedot prosessista, jolla varmistetaan 43 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu puolueettomuus ja riippumattomuus, mukaan luettuina asian kannalta merkitykselliset tiedot hakijan ja sen työntekijöiden puolueettomuudesta ja riippumattomuudesta;
- e) tiedot teknisistä asiantuntijoista ja keskeisistä työntekijöistä, jotka osallistuvat toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvitysten todentamiseen;
- f) järjestelmä ja prosessi, joilla varmistetaan asianmukaiset sisäiset todentamisasiakirjat;
- g) muut 42 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut asian kannalta merkitykselliset talletetut tiedostot.

*47 artikla***Arvioinnin valmistelu**

1. Valmistelleessaan 45 artiklassa tarkoitettua arviointia kunkin kansallisen akkreditointielimen on otettava huomioon sen pätevyysalueen monimutkaisuus, jolle hakija hakee akkreditointia, sekä 41 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun laadunhallintajärjestelmän monimutkaisuus, 41 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut menetelmät ja prosesseja koskevat tiedot sekä maantieteelliset alueet, joilla todentaja suorittaa tai suunnittelee suorittavansa todentamista.
2. Tämän asetuksen soveltamista varten kansallisen akkreditointielimen on täytettävä liitteessä III tarkoitetussa yhdenmukaistetussa standardissa esitetyt vähimmäisvaatimukset.

*48 artikla***Arviointi**

1. Jäljempänä 58 artiklassa tarkoitetun arviointiryhmän on suoritettava vähintään seuraavat toimet 45 artiklassa tarkoitettua arviointia varten:
 - a) kaikkien 46 artiklassa tarkoitettujen asian kannalta merkityksellisten asiakirjojen ja talletettujen tietojen tarkastus;
 - b) käynti hakijan tiloissa, jotta voidaan tarkastaa edustava otos sisäisistä todentamisasiakirjoista ja arvioida hakijan laadunhallintajärjestelmän toteutus ja 41 artiklassa tarkoitetut menetelmät tai prosessit;
 - c) toiminnan seuranta edustavasta osasta pätevyysaluetta, jolle akkreditointia on haettu, ja toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksen todentamiseen osallistuvan hakijan henkilökunnan edustavan määrän suorituskyvystä ja pätevydestä sen varmistamiseksi, että henkilökunta toimii tämän asetuksen mukaisesti.Näiden toimien suorittamisessa arviointiryhmän on täytettävä liitteessä III tarkoitetussa yhdenmukaistetussa standardissa esitetyt vaatimukset.
2. Arviointiryhmän on raportoitava tulokset ja poikkeamat hakijalle liitteessä III tarkoitetun yhdenmukaistetun standardin mukaisesti ja pyydettävä hakijaa reagoimaan raportoituihin tuloksiin ja poikkeamiin kyseisten säännösten mukaisesti.
3. Hakijan on toteutettava korjaavia toimenpiteitä 2 kohdan mukaisesti raportoitujen poikkeamien ratkaisemiseksi ja ilmoitettava arviointiryhmän raportoituja tuloksia ja poikkeamia koskevilla vastineillaan, mitä toimenpiteitä on toteutettu tai aiotaan toteuttaa kansallisen akkreditointielimen asettamassa aikataulussa havaittujen poikkeamien korjaamiseksi.
4. Kansallisen akkreditointielimen on tarkastettava 3 kohdan mukaisesti toimitetut tuloksia ja poikkeamia koskevat hakijan vastaukset.

Jos kansallinen akkreditointielin pitää hakijan vastausta riittämättömänä tai tehottomana, kansallisen akkreditointielimen on pyydettävä hakijalta lisätietoja tai -toimia. Kansallinen akkreditointielin voi myös pyytää todisteita toimien tehokkaasta täytäntöönpanosta tai tehdä seuranta-arvioinnin arvioidakseen korjaavien toimenpiteiden käytännön toimeenpanoa.

*49 artikla***Akkreditointipäätös ja akkreditointitodistus**

1. Kansallisen akkreditointielimen on otettava huomioon liitteessä III tarkoitetussa yhdenmukaistetussa standardissa esitetyt vaatimukset valmistellessaan ja tehdessään päätöstä siitä, olisiko myönnettävä akkreditointi hakijalle, laajennettava akkreditointia tai uusittava akkreditointi.
2. Jos kansallinen akkreditointielin on päättänyt myöntää akkreditoinnin, laajentaa akkreditointia tai pidentää sitä, sen on myönnettävä asiaa koskeva akkreditointitodistus.

Akkreditointitodistuksen on sisällettävä vähintään tiedot, joita vaaditaan liitteessä III tarkoitetun yhdenmukaistetun standardin perusteella.

Akkreditointitodistus on voimassa enintään viiden vuoden ajan päivästä, jona kansallinen akkreditointielin on myöntänyt akkreditointitodistuksen.

*50 artikla***Valvonta**

1. Kansallisen akkreditointielimen on suoritettava kunkin sellaisen todentajan vuosittainen valvonta, jolle se on myöntänyt akkreditointitodistuksen.

Valvontaan on kuuluttava vähintään seuraavat:

- a) käynti todentajan toimitiloissa 48 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen toimien suorittamiseksi;
 - b) henkilökunnan edustavan määrän seuranta siten, että varmistetaan henkilökunnan suorituskyky ja pätevyys 48 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti.
2. Kansallisen akkreditointielimen on suoritettava todentajan ensimmäinen valvonta 1 kohdan mukaisesti viimeistään 12 kuukauden kuluttua päivästä, jona akkreditointitodistus on myönnetty kyseiselle todentajalle.
 3. Kansallisen akkreditointielimen on laadittava kunkin todentajan valvontasuunnitelma tavalla, joka mahdollistaa akkreditoinnin pätevyysaluetta edustavien otosten arvioinnin, liitteessä III tarkoitettun yhdenmukaistetun standardin mukaisesti.
 4. Kansallisen akkreditointielimen on 1 kohdassa tarkoitettun valvonnan tulosten perusteella päätettävä, vahvistaako se akkreditoinnin jatkumisen.
 5. Jos todentaja suorittaa todentamisen jossakin toisessa jäsenvaltiossa, todentajan akkreditoitunut akkreditointielin voi pyytää sen jäsenvaltion kansallista akkreditointielintä, jossa todentaminen suoritetaan, suorittamaan valvontatoimet puolestaan ja sen vastuulla.

51 artikla

Uudelleenarviointi

1. Kansallisen akkreditointielimen on ennen akkreditointitodistuksen voimassaolon päättymistä suoritettava sen todentajan uudelleenarviointi, jolle kansallinen akkreditointielin on myöntänyt akkreditointitodistuksen, sen määrittämiseksi, voidaanko kyseisen akkreditointitodistuksen voimassaoloa jatkaa.
2. Kansallisen akkreditointielimen on laadittava suunnitelma kunkin todentajan uudelleenarvioinnista tavalla, jonka avulla on mahdollista arvioida edustavat otokset akkreditoinnin pätevyysalueesta. Kansallisen akkreditointielimen on uudelleenarviointia suunnitellessaan ja suorittaessaan täytettävä liitteessä III tarkoitettussa yhdenmukaistetussa standardissa esitetyt vaatimukset.

52 artikla

Ylimääräinen arviointi

1. Kansallinen akkreditointielin voi tehdä todentajan ylimääräisen arvioinnin milloin tahansa sen varmistamiseksi, että todentaja täyttää tässä asetuksessa esitetyt vaatimukset.
2. Jotta kansallinen akkreditointielin voisi arvioida ylimääräisen arvioinnin tarpeen, todentajan on ilmoitettava kansalliselle akkreditointielimelle viipymättä kaikista sen asemaan tai toimintaan liittyvistä merkittävistä muutoksista, joilla on merkitystä akkreditoinnin kannalta. Merkittäviin muutoksiin kuuluvat liitteessä III tarkoitettussa yhdenmukaistetussa standardissa mainitut muutokset.

53 artikla

Pätevyysalueen laajentaminen

Kansallisen akkreditointielimen on vastatessaan todentajan hakemukseen myönnetyn akkreditoinnin pätevyysalueen laajentamisesta toteutettava tarvittavat toimet sen määrittämiseksi, täyttääkö todentaja 45 artiklassa esitetyt vaatimukset pätevyysalueen laajentamiselle.

54 artikla

Hallinnolliset toimenpiteet

1. Kansallinen akkreditointielin voi peruuttaa väliaikaisesti tai peruuttaa kokonaan akkreditoinnin tai supistaa akkreditointia, jos todentaja ei täytä tämän asetuksen vaatimuksia.
Kansallisen akkreditointielimen on keskeytettävä tai peruutettava akkreditointi tai rajoitettava todentajan akkreditointia, mikäli todentaja sitä pyytää.
Kansallisen akkreditointielimen on luotava, dokumentoitava, pantava täytäntöön ja ylläpidettävä menettely akkreditoinnin keskeyttämiseksi, akkreditoinnin peruuttamiseksi ja akkreditoinnin pätevyysalueen rajoittamiseksi.
2. Kansallisen akkreditointielimen on keskeytettävä akkreditointi tai rajoitettava sen pätevyysaluetta seuraavissa tapauksissa:
 - a) todentaja on syyllistynyt tässä asetuksessa esitettyjen vaatimusten vakavaan rikkomiseen;
 - b) todentaja on jatkuvasti ja toistuvasti jättänyt noudattamatta tässä asetuksessa esitettyjä vaatimuksia;
 - c) todentaja on rikkonut kansallisen akkreditointielimen muita erityissäntöjä ja -ehtoja.

3. Kansallisen akkreditointielimen on peruutettava akkreditointi seuraavissa tapauksissa:
 - a) todentaja ei ole pystynyt korjaamaan seikkoja, jotka olivat syynä päätökselle keskeyttää akkreditointitodistuksen voimassaolo;
 - b) todentajan ylimmän johdon jäsen tai joku tämän asetuksen mukaisiin todentamistoimintoihin osallistuvasta henkilökunnasta on todettu syylliseksi petokseen;
 - c) todentaja on tarkoituksellisesti antanut vääriä tietoja tai salannut tietoja.
4. Kansallisen akkreditointielimien päätöksestä keskeyttää tai peruuttaa akkreditointi tai rajoittaa sen pätevyysaluetta 2 ja 3 kohdan mukaisesti voidaan valittaa.

Jäsenvaltioiden on luotava menettely muutoksenhakupyynnöiden ratkaisemiseksi.

5. Kansallisen akkreditointielimen päätös peruuttaa tilapäisesti tai kokonaan akkreditointi tai supistaa sen pätevyysaluetta tulee voimaan välittömästi, kun siitä on ilmoitettu todentajalle.

Kansallisen akkreditointielimen on keskeytettävä akkreditointitodistuksen tilapäinen peruutus, kun se on saanut tyydyttävät tiedot ja on vakuuttunut siitä, että todentaja täyttää tämän asetuksen vaatimukset.

V LUKU

AKKREDITOINTIELIMIÄ KOSKEVAT VAATIMUKSET EU:N PÄÄSTÖKAUPPAJÄRJESTELMÄN AUDITOIJIIEN AKKREDITOINTIA VARTEN

55 artikla

Kansallinen akkreditointielin

1. Tämän asetuksen mukaiseen akkreditointiin liittyvistä tehtävistä huolehtivat kansalliset akkreditointielimet, jotka nimitetään asetuksen (EY) N:o 765/2008 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
2. Jos jäsenvaltio päättää sallia luonnollisten henkilöiden sertifiointiin todentajiksi tämän asetuksen mukaisesti, kyseisten todentajien sertifiointiin liittyvät tehtävät on uskottava jollekin muulle kansalliselle viranomaiselle kuin asetuksen (EY) N:o 765/2008 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimetyille kansalliselle akkreditointielimelle.
3. Jos jäsenvaltio päättää käyttää 2 kohdassa säädettyä mahdollisuutta, sen on varmistettava, että kyseessä oleva kansallinen viranomainen täyttää tämän asetuksen vaatimukset, mukaan lukien tämän asetuksen 71 artiklassa säädetty vaatimukset, ja sen on toimitettava asetuksen (EY) N:o 765/2008 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tarvittava asiakirjaselvitys.
4. Kansallisen akkreditointielimen on oltava asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan mukaan tunnustetun elimen jäsen.
5. Kansallisen akkreditointielimen on hoidettava akkreditointia viranomaistehtävänä ja saatava jäsenvaltion virallinen tunnustus, mikäli viranomaiset eivät suoraan huolehdi akkreditoinnista.
6. Tämän asetuksen soveltamista varten kansallisen akkreditointielimen on hoidettava tehtävänsä liitteessä III tarkoitettussa yhdenmukaistetussa standardissa esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

56 artikla

Rajat ylittävä akkreditointi

Jos jäsenvaltio ei pidä taloudellisesti järkevänä tai kestäväenä nimittää kansallista akkreditointielintä tai tarjota akkreditointipalveluja direktiivin 2003/87/EY 15 artiklan mukaisesti, sen on turvauduttava jonkin toisen jäsenvaltion kansalliseen akkreditointielimeen.

Kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava asiasta komissiolle ja muille jäsenvaltioille.

57 artikla

Riippumattomuus ja puolueettomuus

1. Kansallisen akkreditointielimen organisaation on oltava sellainen, että turvataan sen täysi riippumattomuus sen arvioimista todentajista ja sen puolueettomuus sen akkreditointitoimien suorittamisessa.
2. Tämän vuoksi kansallinen akkreditointielin ei saa tarjota tai järjestää mitään sellaista toimintaa tai palveluja, joita todentajat tarjoavat, eikä se saa tarjota konsulttipalveluja, omistaa todentajan osakkeita eikä sillä ei saa olla muita taloudellisia tai liikkeenjohdollisia etuhteyksiä todentajaan.
3. Kansallisen akkreditointielimen rakenne, velvollisuudet ja tehtävät on erotettava selkeästi toimivaltaisen viranomaisen ja muiden kansallisten viranomaisten rakenteesta, velvollisuuksista ja tehtävistä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 55 artiklan 2 kohdan soveltamista.

4. Kansallisen akkreditointielimen on tehtävä kaikki lopulliset päätökset, jotka koskevat todentajien akkreditointia.

Kansallinen akkreditointielin voi kuitenkin teettää tiettyjä toimia alihankintana, mikäli noudatetaan liitteessä III tarkoitettua yhdenmukaistetussa standardissa esitettyjä vaatimuksia.

58 artikla

Arviointiryhmä

1. Kansallisen akkreditointielimen on nimitettävä arviointiryhmä kutakin yksittäistä arviointia varten.
2. Arviointiryhmä koostuu pääarvioijasta ja tarvittaessa sopivasta määrästä arvioijia tai teknisiä asiantuntijoita tiettyä akkreditoinnin pätevyysaluetta varten.

Arviointiryhmässä on oltava vähintään yksi henkilö, jolla on akkreditoinnin pätevyysalueen kannalta merkityksellinen tietämys täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 mukaisesta kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailusta ja raportoinnista sekä tarvittava pätevyys ja ymmärrys kyseiseen pätevyysalueeseen kuuluvien todentamistoimien arvioimiseksi laitoksessa tai ilma-aluksen käyttäjän osalta, ja ainakin yksi henkilö, jolla on tietämys asiaa koskevasta kansallisesta lainsäädännöstä ja ohjeistuksesta.

Kun kansallinen akkreditointielin arvioi todentajan pätevyyden ja toiminnan tämän asetuksen liitteessä I tarkoitettun toiminnon soveltamisalan osalta, arviointiryhmässä on oltava lisäksi vähintään yksi henkilö, jolla on tietämys delegoidun asetuksen (EU) .../... mukaisen päästöoikeuksien maksuttoman jaon kannalta merkityksellisten tietojen keräyksestä, tarkkailusta ja raportoinnista sekä tarvittava pätevyys ja ymmärrys kyseisen alan todentamistoimien arvioimiseksi.

59 artikla

Arvioijien pätevyysvaatimukset

1. Arvioijalla on oltava pätevyys suorittaa luvussa IV edellytetyt toimet todentajaa arvioidessaan. Tätä tarkoitusta varten
 - a) arvioijan on täytettävä asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaisessa, liitteessä III tarkoitettussa yhdenmukaistetussa standardissa esitetyt vaatimukset;
 - b) arvioijalla on oltava tietämystä direktiivistä 2003/2018/EY, täytäntöönpanoasetuksesta (EU) 2018/2066, delegoidusta asetuksesta (EU) .../..., kun arvioija arvioi todentajan pätevyyden ja toiminnan tämän asetuksen liitteessä I tarkoitettun toiminnon nro 98 soveltamisalan osalta, tästä asetuksesta, asiaa koskevista standardeista ja muusta asiaa koskevasta lainsäädännöstä sekä sovellettavista ohjeista;
 - c) arvioijalla on oltava 38 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua tietojen tarkastamisesta koulutuksen avulla hankittua tietämystä tai mahdollisuus ottaa yhteyttä henkilöön, jolla on tietämystä ja kokemusta kyseisistä tiedoista.
2. Pääarvioijan on täytettävä 1 kohdassa tarkoitettu pätevyysvaatimukset, hänellä on oltava osoitettu pätevyys johtaa arviointiryhmää ja hänen on vastattava arvioinnin suorittamisesta tämän asetuksen mukaisesti.
3. Sisäisillä arvioijilla ja henkilöillä, jotka tekevät päätökset akkreditoinnin myöntämisestä, laajentamisesta tai uudistamisesta, on 1 kohdassa esitettyjen pätevyysvaatimusten lisäksi oltava riittävästi tietoa ja kokemusta akkreditoinnin arvioimiseksi.

60 artikla

Tekniset asiantuntijat

1. Kansallinen akkreditointielin voi sisällyttää arviointiryhmään teknisiä asiantuntijoita, joilla on jostakin erityisalueesta yksityiskohtaista tietoa ja kokemusta, jota tarvitaan pääarvioijan tai arvioijan tukemiseen arviointitehtävän suorittamisessa.
2. Teknisellä asiantuntijalla on oltava pätevyys, jota tarvitaan pääarvioijan ja arvioijan tukemiseen tehokkaasti sen aiheen osalta, jota varten hänen tietämystään ja asiantuntemustaan on kysytty. Lisäksi teknisellä asiantuntijalla on oltava
 - a) tietämystä direktiivistä 2003/87/EY, täytäntöönpanoasetuksesta (EU) 2018/2066, delegoidusta asetuksesta (EU) .../..., kun tekninen asiantuntija arvioi todentajan pätevyyden ja toiminnan tämän asetuksen liitteessä I tarkoitettun toiminnon nro 98 soveltamisalan osalta, tästä asetuksesta, asiaa koskevista standardeista ja muusta asiaa koskevasta lainsäädännöstä sekä sovellettavista ohjeista;
 - b) riittävä ymmärrys todentamistoimista.
3. Teknisen asiantuntijan on suoritettava tietyt tehtävät kyseessä olevan arviointiryhmän pääarvioijan ohjauksessa ja tämän täydellä vastuulla.

*61 artikla***Menettelyt**

Kansallisen akkreditointielimen on noudatettava asetuksen (EY) No 765/2008 8 artiklan mukaisesti asetettuja vaatimuksia.

*62 artikla***Valitukset**

Jos kansallinen akkreditointielin saa todentajaa koskevan valituksen toimivaltaiselta viranomaiselta, toiminnanharjoittajalta tai ilma-alueen käyttäjältä tai muilta asiaan liittyviltä tahoilta, kansallisen akkreditointielimen on kohtuullisen ajan kuluessa, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua sen vastaanottamisesta,

- a) päätettävä valituksen aiheellisuudesta;
- b) varmistettava, että kyseessä olevalle todentajalle annetaan mahdollisuus toimittaa huomautuksensa;
- c) toteutettava asianmukaiset toimet valituksen käsittelemiseksi;
- d) kirjattava valitus ja toteutetut toimet sekä
- e) vastattava valituksen tekijälle.

*63 artikla***Tallennetut tiedot ja dokumentointi**

1. Kansallisen akkreditointielimen on säilytettävä tiedot kustakin akkreditointiprosessiin osallistuvasta henkilöstä. Näiden on sisällettävä tiedot henkilön pätevöittämisestä, koulutuksesta, kokemuksesta, puolueettomuudesta ja pätevydestä, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen noudattamisen osoittamiseksi.
2. Kansallisen akkreditointielimen on säilytettävä tiedot todentajasta noudattaen liitteessä III tarkoitettua asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaista yhdenmukaistettua standardia.

*64 artikla***Tietojen saanti ja salassapito**

1. Kansallisen akkreditointielimen on säännöllisesti asetettava julkisesti saataville ja päivitettävä akkreditointitoimiensa yhteydessä saamansa tiedot.
2. Kansallisen akkreditointielimen on tehtävä asetuksen (EY) N:o 765/2008 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti riittävät järjestelyt saamiensa tietojen luottamuksellisuuden turvaamiseksi.

*65 artikla***Vertaisarviointi**

1. Kansallisista akkreditointielimistä on tehtävä säännöllisesti vertaisarviointi.

Vertaisarvioinnin on oltava asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan mukaisesti tunnustetun elimen järjestämä.

2. Asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan mukaisesti tunnustetun elimen on sovellettava asianmukaisia vertaisarviointikriteereitä ja toteutettava tehokas ja riippumaton vertaisarviointiprosessi sen arvioimiseksi, onko

- a) vertaisarvioinnin kohteena oleva kansallinen akkreditointielin suorittanut akkreditointitoimet IV luvun mukaisesti;
- b) vertaisarvioinnin kohteena oleva kansallinen akkreditointielin täyttänyt tässä luvussa esitetyt vaatimukset.

Kriteerien on sisällettävä vertaisarvioijien ja vertaisarviointiryhmien pätevyysvaatimukset, jotka koskevat nimenomaan direktiivin 2003/87/EY mukaisesti perustettua kasvihuonekaasujen päästökaupan järjestelmää.

3. Asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan mukaisesti tunnustetun elimen on julkistettava ja annettava tiedoksi kansallisen akkreditointielimen vertaisarvioinnin tulokset komissiolle, jäsenvaltioissa kansallisista akkreditointielimistä vastaaville kansallisille viranomaisille sekä jäsenvaltioiden toimivaltaiselle viranomaiselle tai 70 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulle jäsenvaltion keskuspiisteelle.

4. Jos kansallinen akkreditointielin on onnistuneesti läpäissyt asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan nojalla tunnustetun elimen järjestämän vertaisarvioinnin ennen tämän asetuksen voimaantuloa, kyseisestä kansallisesta akkreditointielimestä ei poikkeuksellisesti tarvitse tehdä uutta vertaisarviointia tämän asetuksen voimaantulon jälkeen, mikäli se voi osoittaa, että tätä asetusta on noudatettu, tämän kuitenkin rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

Tätä varten kyseessä olevan kansallisen akkreditointielimen on toimitettava hakemus ja tarvittavat asiakirjat asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan nojalla tunnustetulle elimelle.

Asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan mukaisesti tunnustetun elimen on päätettävä, ovatko edellytykset poikkeuksen myöntämiselle täyttyneet.

Poikkeusta on sovellettava ajaksi, joka ei ylitä kolmea vuotta päivästä, jona päätöstä koskeva ilmoitus on annettu kansalliselle akkreditointielimelle.

5. Kansallisella viranomaisella, jolle on 55 artiklan 2 kohdan mukaisesti uskottu tehtävät luonnollisten henkilöiden sertifiointiksi todentajiksi tämän asetuksen mukaisesti, on oltava sama uskottavuuden taso kuin niillä kansallisilla akkreditointielimillä, jotka ovat onnistuneesti läpäisseet vertaisarvioinnin.

Tätä varten kyseessä olevan jäsenvaltion on välittömästi niiden päätösten jälkeen, joilla myönnetään kansalliselle viranomaiselle lupa sertifiointiin, toimitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille kaikki asiaan liittyvät asiakirjatodisteet. Mikään kansallinen viranomainen ei saa sertifioida todentajia tämän asetuksen soveltamiseksi ennen kuin kyseessä oleva jäsenvaltio toimittaa kyseiset asiakirjatodisteet.

Kyseessä olevan jäsenvaltion on määräjain tarkistettava kansallisen viranomaisen toiminta sen varmistamiseksi, että sillä on edelleen edellä mainittu uskottavuuden taso, ja ilmoitettava asiasta komissiolle.

66 artikla

Korjaavat toimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on seurattava säännöllisesti kansallisia akkreditointielimiään sen varmistamiseksi, että ne täyttävät jatkuvasti tässä asetuksessa asetetut vaatimukset, ottaen huomioon 65 artiklan mukaisesti suoritettun vertaisarvioinnin tulokset.

2. Jos kansallinen akkreditointielin ei täytä tämän asetuksen vaatimuksia tai ei noudata tämän asetuksen mukaisia velvoitteitaan, kyseessä olevan jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat korjaavat toimenpiteet tai varmistettava, että korjaavat toimenpiteet toteutetaan, ja tiedotettava asiasta komissiolle.

67 artikla

Todentajien vastavuoroinen tunnustaminen

1. Jäsenvaltioiden on tunnustettava niiden kansallisten akkreditointielinten tuottamien palvelujen vastaavuus, jotka ovat onnistuneesti läpäisseet vertaisarvioinnin. Jäsenvaltioiden on siten hyväksyttävä näiden kansallisten akkreditointielinten akkreditoimien todentajien akkreditointitodistukset ja hyväksyttävä näiden todentajien oikeus suorittaa todentamista akkreditoinnin pätevyysalueellaan.

2. Mikäli kansallinen akkreditointielin ei ole läpäissyt vertaisarviointiprosessia kokonaan, jäsenvaltioiden on hyväksyttävä kyseisen kansallisen akkreditointielimen akkreditoimien todentajien todistukset sillä edellytyksellä, että asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan nojalla tunnustettu elin on aloittanut kyseisen kansallisen akkreditointielimen vertaisarvioinnin eikä se ole havainnut kansallisessa akkreditointielimessä poikkeamia tähän asetukseen nähden.

3. Jos todentajien sertifiointin suorittaa 55 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu kansallinen viranomainen, jäsenvaltioiden on hyväksyttävä näiden viranomaisten myöntämä todistus ja hyväksyttävä sertifioidujen todentajien oikeus suorittaa todentamista sertifioidulla alueella.

68 artikla

Tuotettujen palvelujen seuranta

Mikäli jäsenvaltio on havainnut direktiivin 2006/123/EY 31 artiklan 4 kohdan mukaisesti suoritettun tarkastuksen aikana, että todentaja ei noudata tätä asetusta, kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tai kansallisen akkreditointielimen on ilmoitettava asiasta todentajan akkreditointielimelle kansalliselle akkreditointielimelle.

Kansallisen akkreditointielimen, joka on akkreditoitunut todentajan, on katsottava toimitetut tiedot 62 artiklan mukaiseksi valitukseksi ja toteutettava asianmukaiset toimet sekä vastattava toimivaltaiselle viranomaiselle tai kansalliselle akkreditointielimelle 73 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

69 artikla

Sähköinen tietojenvaihto ja automatisoitujen järjestelmien käyttö

1. Jäsenvaltiot voivat pyytää todentajia käyttämään sähköisiä asiakirjamalleja tai erityisiä tiedostomuotoja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 74 artiklan 1 kohdan tai delegoidun asetuksen (EU) .../... 13 artiklan mukaisesti.

2. Vakiomuotoiset sähköiset asiakirjamallit tai tiedostomuotoeritelvät voidaan asettaa saataville muuntotyypistä toiminnanharjoittajan, ilma-aluksen käyttäjän, todentajan, toimivaltaisen viranomaisen ja kansallisen akkreditointielimen välistä viestintää varten täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/2066 74 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

VI LUKU

TIEDONVAIHTO

70 artikla

Tiedonvaihto ja keskuspiisteet

1. Jäsenvaltioiden on luotava tehokas tarkoituksenmukaisten tietojen vaihto ja tehokas yhteistyö kansallisen akkreditointielimen, tai tarvittaessa sen toimivaltaisen viranomaisen välille, jolle on uskottu todentajien sertifiointi, ja toimivaltaisen viranomaisen välille.

2. Jos jossakin jäsenvaltiossa nimetään useampi kuin yksi toimivaltainen viranomainen direktiivin 2003/87/EY 18 artiklan mukaisesti, jäsenvaltion on valtuutettava yksi näistä toimivaltaisista viranomaisista toimimaan keskuspiisteenä tietojenvaihtoa, 1 kohdassa tarkoitetun yhteistyön koordinoimista ja tässä luvussa tarkoitettuja toimia varten.

71 artikla

Akkreditoinnin työohjelma ja hallinnollinen raportti

1. Kansallisen akkreditointielimen on kunkin vuoden 31 päivään joulukuuta mennessä saatettava akkreditoinnin työohjelma kunkin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen saataville; työohjelman on sisällettävä luettelo kyseisen kansallisen akkreditointielimen akkreditoimista todentajista, jotka ovat ilmoittaneet 77 artiklan mukaisesti, että ne aikovat suorittaa todentamisia kyseisissä jäsenvaltioissa. Akkreditoinnin työohjelman on sisällettävä kunkin todentajan osalta ainakin seuraavat tiedot:

- a) todentamisen suunniteltu aika ja paikka;
- b) tiedot toimista, jotka kansallinen akkreditointielin on suunnitellut kyseistä todentajaa varten, erityisesti valvonta- ja uudelleenarviointitoimet;
- c) päivämäärät suunnitelluille todennuksen seurannoille, jotka kansallinen akkreditointielin suorittaa todentajaa arvioidakseen, mukaan luettuina niiden toiminnanharjoittajien tai ilma-aluksen käyttäjien yhteystiedot, joiden luona käydään toiminnan seurantarastustusten aikana;
- d) tiedot siitä, onko kansallinen akkreditointielin pyytänyt sen jäsenvaltion kansallista akkreditointielintä, jossa todentaja suorittaa todentamista, suorittamaan valvontatoimia.

Jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin on tullut muutoksia, kansallisen akkreditointielimen on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle päivitetty työohjelma kunkin vuoden 31 päivään tammikuuta mennessä.

2. Toimivaltaisen viranomaisen on sen jälkeen, kun akkreditoinnin työohjelma on toimitettu 1 kohdan mukaisesti, toimitettava kansalliselle akkreditointielimelle kaikki asian kannalta merkitykselliset tiedot, erityisesti mahdollinen sovellettava kansallinen lainsäädäntö tai ohjeet.

3. Kansallisen akkreditointielimen on saatettava kunkin vuoden 1 päivään kesäkuuta mennessä hallinnollinen raportti toimivaltaisen viranomaisen saataville. Hallinnollisen raportin on sisällettävä kunkin tämän akkreditointielimen akkreditoiman elimen akkreditoiman todentajan osalta seuraavat tiedot:

- a) kyseisen kansallisen akkreditointielimen hiljattain akkreditoimien todentajien akkreditointitiedot, mukaan luettuna näiden todentajien akkreditoinnin pätevyysalue;
- b) näiden todentajien akkreditoinnin pätevyysalueen muutokset;
- c) kansallisen akkreditointielimen suorittamien valvonta- ja uudelleenarviointitoimien yhteenvetotulokset;
- d) suoritettujen ylimääräisten arviointien yhteenvetotulokset, mukaan luettuina syyt kyseisten ylimääräisten arviointien käynnistämiseksi;
- e) mahdolliset edellisen hallinnollisen raportin jälkeen todentajasta tehdyt valitukset ja kansallisen akkreditointielimen suorittamat toimet;
- f) tiedot toimista, jotka kansallinen akkreditointielin on toteuttanut toimivaltaisen viranomaisen toimittamien tietojen johdosta, paitsi jos kansallinen akkreditointielin katsoo toimitetut tiedot 62 artiklan mukaiseksi valitukseksi.

72 artikla

Hallinnollisia toimenpiteitä koskeva tietojenvaihto

Jos kansallinen akkreditointielin on asettanut todentajalle 54 artiklassa tarkoitettuja hallinnollisia toimenpiteitä tai akkreditoinnin keskeyttäminen on päättynyt tai muutoksenhakua koskevalla päätöksellä on kumottu kansallisen akkreditointielimen päätös asettaa 54 artiklassa tarkoitettuja hallinnollisia toimenpiteitä, kansallisen akkreditointielimen on ilmoitettava asiasta seuraaville tahoille:

- a) sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jossa todentaja on akkreditoitu;
- b) kunkin sellaisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ja kansallinen akkreditointielin, jossa todentaja suorittaa todentamisia.

73 artikla

Toimivaltaisen viranomaisen tietojenvaihto

1. Sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, jossa todentaja suorittaa todentamista, on ilmoitettava vuosittain todentajan akkreditoineelle kansalliselle akkreditointielimelle vähintään seuraavat:

- a) toiminnanharjoittajan ja ilma-aluksen käyttäjän selvityksen tarkistamisen asiaankuuluvat tulokset, erityisesti jos on havaittu poikkeamia, joissa todentaja ei ole noudattanut tätä asetusta;
- b) toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän tarkastuksen tulokset, jos näillä tuloksilla on merkitystä kansalliselle akkreditointielimelle todentajan akkreditoinnin ja valvonnan osalta tai jos nämä tulokset sisältävät havaintoja poikkeamista, joissa todentaja ei ole noudattanut tätä asetusta;
- c) kyseessä olevan todentajan sisäisten todentamisasiakirjojen arvioinnin tulokset, jos toimivaltainen viranomainen on arvioinut sisäiset todentamisasiakirjat 26 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- d) toimivaltaisen viranomaisen kyseisestä todentajasta saamat valitukset.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitetut tiedot sisältävät todisteita siitä, että toimivaltainen viranomainen on havainnut tapauksia, joissa todentaja ei ole noudattanut tätä asetusta, kansallisen akkreditointielimen on katsottava tämä 62 artiklan mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen tekemäksi todentajaa koskevaksi valitukseksi.

Kansallisen akkreditointielimen on toteutettava asianmukaiset toimet näiden tietojen käsittelemiseksi ja vastattava toimivaltaiselle viranomaiselle kohtuullisen ajan kuluessa mutta kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa tietojen vastaanottamisesta. Kansallisen akkreditointielimen on ilmoitettava vastauksessaan toimivaltaiselle viranomaiselle toteuttamistaan toimista ja tarvittaessa todentajalle asetetuista hallinnollisista toimenpiteistä.

74 artikla

Valvontaa koskeva tietojenvaihto

1. Jos sen jäsenvaltion kansallista akkreditointielintä, jossa todentaja suorittaa todentamista, on pyydetty 50 artiklan 5 kohdan mukaisesti suorittamaan valvontatoimia, kyseisen kansallisen akkreditointielimen on raportoitava tuloksista sille kansalliselle akkreditointielimelle, joka on akkreditoinut todentajan, ellei molempien kansallisten akkreditointielinten välillä ole muuta sovittu.

2. Kansallisen akkreditointielimen, joka on akkreditoinut todentajan, on otettava 1 kohdassa tarkoitetut tulokset huomioon arvioidessaan, täyttääkö todentaja tämän asetuksen vaatimukset.

3. Jos 1 kohdassa tarkoitetuissa tuloksissa on todisteita siitä, että todentaja ei noudata tätä asetusta, todentajan akkreditoineen kansallisen akkreditointielimen on toteutettava asianmukaiset toimet tämän asetuksen mukaisesti ja ilmoitettava valvontatoimet suorittaneelle kansalliselle akkreditointielimelle:

- a) mitä toimia todentajan akkreditoinut kansallinen akkreditointielin on toteuttanut;
- b) tarvittaessa kuinka todentaja on ratkaissut tulokset;
- c) tarvittaessa mitä hallinnollisia toimenpiteitä todentajalle on asetettu.

*75 artikla***Tietojenvaihto siihen jäsenvaltioon, johon todentaja on sijoittautunut**

Mikäli todentajalle on myöntänyt akkreditoinnin kansallinen akkreditointielin jossakin toisessa jäsenvaltiossa kuin siinä jäsenvaltiossa, johon todentaja on sijoittautunut, akkreditoinnin työohjelma ja 71 artiklassa tarkoitettu hallinnollinen raportti sekä 72 artiklassa tarkoitetut tiedot on toimitettava myös sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, johon todentaja on sijoittautunut.

*76 artikla***Akkreditoitujen todentajien tietokannat**

1. Kansallisten akkreditointielinten tai tarvittaessa 55 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen kansallisten viranomaisten on perustettava tietokanta ja hallinnoitava sitä ja myönnettävä muille kansallisille akkreditointielimille, kansallisille viranomaisille, todentajille, toiminnanharjoittajille, ilma-aluksen käyttäjille ja toimivaltaisille viranomaisille pääsy tähän tietokantaan.

Asetuksen (EY) N:o 765/2008 14 artiklan mukaisesti tunnustetun elimen on helpotettava ja yhdenmukaistettava pääsyä tietokantoihin, jotta voidaan mahdollistaa toimiva ja kustannustehokas viestintä kansallisten akkreditointielinten, kansallisten viranomaisten, todentajien, toiminnanharjoittajien, ilma-aluksen käyttäjien ja toimivaltaisten viranomaisten välillä, ja se voi koota tietokannat yhdeksi keskitetyksi tietokannaksi.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa tietokannassa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

- a) kunkin kyseisen kansallisen akkreditointielimen akkreditoiman todentajan nimi ja osoite;
- b) jäsenvaltiot, joissa todentaja suorittaa todentamista;
- c) kunkin todentajan akkreditoinnin pätevyysalue;
- d) päivämäärä, jona akkreditointi on myönnetty sekä akkreditoinnin voimassaolon päättymispäivä;
- e) mahdolliset tiedot siitä, mitä hallinnollisia toimenpiteitä todentajalle on asetettu.

Tietojen on oltava julkisesti saatavilla.

*77 artikla***Todentajien ilmoitukset**

1. Jotta kansallinen akkreditointielin voi laatia 71 artiklassa tarkoitetun akkreditoinnin työohjelman ja hallinnollisen raportin, todentajan on ilmoitettava kunkin vuoden 15 päivään marraskuuta mennessä kyseisen todentajan akkreditoineelle kansalliselle akkreditointielimelle seuraavat tiedot:

- a) suunniteltu aika ja paikka todentamisille, jotka todentajan on määrä suorittaa;
- b) niiden toiminnanharjoittajien tai ilma-aluksen käyttäjien osoitteet ja yhteystiedot, joiden päästöselvityksiä, tonnikipometriselvityksiä, perustietoselvityksiä tai uuden osallistujan tietoselvityksiä todentaminen koskee.
- c) todentamisryhmän jäsenten nimet sekä pätevyysalue, jonka soveltamisalaan toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän toiminta kuuluu.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin on tullut muutoksia, todentajan on ilmoitettava kansalliselle akkreditointielimelle niistä kansallisen akkreditointielimen kanssa sovitussa määräajassa.

VII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET*78 artikla***Asetuksen (EU) N:o 600/2012 kumoaminen ja siirtymäsäännökset**

1. Kumotaan asetus (EU) N:o 600/2012 1 päivästä tammikuuta 2019 alkaen tai tämän asetuksen voimaantulopäivästä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä IV olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

2. Asetuksen (EU) N:o 600/2012 säännösten soveltamista jatketaan ennen 1 päivää tammikuuta 2019 syntyvien päätösten todentamiseen sekä tarvittaessa sitä edeltävää aikaa koskeviin toimintotietoihin.

*79 artikla***Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2019 tai tämän asetuksen voimaantulopäivästä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 19 päivänä joulukuuta 2018.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Jean-Claude JUNCKER

LIITE I

Todentajien akkreditoinnin pätevyysalue

Todentajien akkreditoinnin pätevyysalue ilmoitetaan akkreditointitodistuksessa käyttäen seuraavia direktiivin 2003/87/EY liitteeseen I perustuvia toimintoryhmiä ja muita direktiivin 2003/87/EY 10 a ja 24 artiklan mukaisia toimintoja. Kyseisiä säännöksiä sovelletaan samalla tavalla myös todentajiin, jotka kansallinen viranomainen sertifioi tämän asetuksen 55 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Toimintojen ryhmän nro	Akkreditoinnin pätevyysalue
1 a	Polttoaineiden poltto laitoksissa, kun käytetään ainoastaan kaupallisia peruspolttoaineita, sellaisina kuin ne on määritetty komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2018/2066, tai kun käytetään maakaasua luokan A tai B laitoksissa.
1b	Polttoaineiden poltto laitoksissa, ilman rajoituksia
2	Mineraaliöljyn jalostaminen
3	— Koksen tuotanto — Metallimalmien (mukaan lukien sulfidimalmit) pasutus tai sintraus, pelletointi mukaan lukien — Raakaraudan ja teräksen tuotanto (primääri- tai sekundäärisulatus), mukaan lukien jatkuva valu
4	— Rautametallien tuotanto tai jalostus (rautaseokset mukaan luettuina) — Alumiinin sekundäärituotanto — Muiden kuin rautametallien tuotanto tai jalostus, mukaan luettuina seokset
5	Alumiinin primäärituotanto (CO ₂ - ja PFC-päästöt)
6	— Sementtiklinkkerin tuotanto — Kalkin tuotanto tai dolomiitin tai magnesiitin kalsinointi — Lasin valmistus, mukaan lukien lasikuidut — Keraamisten tuotteiden valmistus polttamalla — Eristysmateriaalin valmistus mineraalivillasta — Kipsin kuivaus tai kalsinointi tai kipsilevyjen ja muiden kipsituotteiden valmistus
7	— Massan valmistus puusta tai muista kuitumateriaaleista — Paperin tai kartongin valmistus
8	— Hiilimustan tuotanto — Ammoniakin tuotanto — Suurissa erissä tuotettavien orgaanisten kemian kemikaalien tuotanto, jossa käytetään krakkausta, reformointia, osittaista tai täydellistä hapetusta tai vastaavia menetelmiä — Vetykaasun(H ₂) ja synteetikaasun tuotanto, jossa käytetään reformointia tai osittaista hapetusta — Kalsinoidun soodan (Na ₂ CO ₃) ja natriumbikarbonaatin (NaHCO ₃) tuotanto
9	— Typpihapon tuotanto (CO ₂ - ja N ₂ O -päästöt) — Adipiinihapon tuotanto (CO ₂ - ja N ₂ O -päästöt) — Glyksaali- ja glyksyylihapon tuotanto (CO ₂ - ja N ₂ O -päästöt)
10	— Kasvihuonekaasujen talteenotto tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista laitoksista niiden kuljettamiseksi ja geologiseksi varastoitumiseksi direktiivin 2009/31/EY mukaisesti sallittuun varastointipaikkaan — Kasvihuonekaasujen kuljettaminen putkistojen kautta geologista varastointia varten direktiivin 2009/31/EY mukaisesti sallittuun varastointipaikkaan

Toimintojen ryhmän nro	Akkreditoinnin pätevyysalue
11	Kasvihuonekaasujen geologinen varastointi direktiivin 2009/31/EY mukaisesti sallitussa varastointipaikassa
12	Ilmailutoiminnot (päästöt ja tonnikilometritiedot)
98	Muut direktiivin 2003/87/EY 10 a artiklan mukaiset toiminnot
99	Muut jäsenvaltion direktiivin 2003/87/EY 24 artiklan nojalla sisällyttämät toiminnot, jotka määritetään yksityiskohtaisesti akkreditointitodistuksessa

LIITE II

Todentajia koskevat vaatimukset

Todentajia koskevien vaatimusten osalta sovelletaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaista yhdenmukaistettua standardia, joka koskee kasvihuonekaasujen validointi- ja todentamiselimiä koskevia akkreditointiin tai muuhun tunnustamiseen tarvittavia vaatimuksia. Lisäksi sovelletaan seuraavia 41 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja menettelyjä, prosesseja ja järjestelyjä:

- a) prosessi ja politiikka, joiden mukaan viestitään toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän ja muiden asiaan liittyvien tahojen kanssa;
- b) riittävät järjestelyt hankittujen tietojen luottamuksellisuuden varmistamiseksi;
- c) prosessi muutoksenhakujen käsittelemiseksi;
- d) prosessi valitusten käsittelemiseksi (mukaan luettuna alustava aikataulu);
- e) prosessi, jonka mukaan annetaan tarkistettu todentamisraportti, jos todentamisraportissa tai toiminnanharjoittajan tai ilma-aluksen käyttäjän selvityksessä on havaittu virhe sen jälkeen, kun todentaja on toimittanut todentamisraportin toiminnanharjoittajalle tai ilma-aluksen käyttäjälle toimitettavaksi edelleen toimivaltaiselle viranomaiselle;
- f) menetelmä tai prosessi todentamistoimen ulkoistamiseksi muille organisaatioille.

*LIITE III***Akkreditointiprosessin vähimmäisvaatimukset ja akkreditointielimiä koskevat vaatimukset**

Akkreditointia koskevien vähimmäisvaatimusten ja akkreditointielimiä koskevien vaatimusten osalta sovelletaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaista yhdenmukaistettua standardia, joka koskee vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksia akkreditoiville laitoksille asetettuja yleisiä vaatimuksia.

LIITE IV

Vastaavuustaulukko

Komission asetus (EU) N:o 600/2012	Tämä asetus
1–31 artikla	1–31 artikla
-	32 artikla
32–78 artikla	33–79 artikla
Liitteet I–III	Liitteet I–III
-	Liite IV